

JAARVERSLAG 2021

DE
ONDERWIJS
SPECIALISTEN

INHOUDSOPGAVE

1	Bestuursverslag	5
1.1	Voorwoord	5
1.2	De Onderwijsspecialisten	6
1.3	Kwaliteit van het onderwijs	9
1.4	Realisatie beleidsdoelstellingen 2021	13
1.5	Goed werkgeverschap (de professional aan zet)	15
1.6	Duurzaamheid	17
1.7	Financiën	17
1.8	Treasurybeleid 2021	19
1.9	Vermogenspositie	19
1.10	Toekomstverwachting en begroting 2022	23
1.11	Continuïteitparagraaf	24
1.12	Verslag raad van toezicht	27
2	Jaarrekening	31
2.1	Grondslagen voor waardering	31
2.2	Balans (na resultaatbestemming)	35
2.3	Staat van baten & lasten	36
2.4	Kasstroomoverzicht	37
2.5	Toelichting balans	38
2.5.1	Immateriële en materiële vaste activa	38
2.5.2	Vorderingen	39
2.5.3	Effecten	40
2.5.4	Liquide middelen	40
2.5.5	Eigen Vermogen	41
2.5.6	Voorzieningen	43
2.5.7	Langlopende schulden	45
2.5.8	Kortlopende schulden	45
2.5.9	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	48
2.5.10	Verbonden partijen	48
2.6	Model G: Verantwoording geoormerkte subsidies	49
2.7	Toelichting Staat van Baten & Lasten 2021	50
2.7.1	Rijksbijdrage	51
2.7.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	52
2.7.3	Overige baten	52
2.7.4	Personele lasten	53
2.7.5	Bezoldiging bestuurders en toezichthouders	54
2.7.6	Afschrijvingen	56
2.7.7	Huisvestingslasten	56
2.7.8	Overige lasten	57
2.7.9	Financiële baten en lasten	59
2.8	Resultaat	59
2.9	Gebeurtenissen na balansdatum	59
3	Overige gegevens	61
3.1	Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat	61
3.2	Controleverklaring	62
4	Bijlagen	67
4.1	Algemene instellingsgegevens	67
4.2	De organisatiestructuur	68
4.3	2021 in zes thema's	69
4.4	Bedrijfsvoering in 2021	70
4.5	Onderwijs in 2021	71
4.6	Medewerkers in 2021	72
	Colofon	73

1 BESTUURSVERSLAG

1.1 VOORWOORD

Weer een bijzonder jaar! De aanhoudende corona pandemie heeft ons als samenleving en ook als onderwijsinstelling zeer op de proef gesteld. Wie dacht in 2020 verlost te zijn van scholen die wekenlang gesloten zouden zijn, dat eindtoetsen en eindexamens gewoon doorgang konden vinden en dat leraren niet meer via livestream hun lessen zouden verzorgen, kwam bedrogen uit. Als college van bestuur werd van ons gevraagd om in onzekere omstandigheden sturing te geven aan de organisatie. Deze verantwoordelijkheid hebben wij serieus en voortvarend opgenomen. Er is veel overlegd met de scholen, directeuren, GMR en raad van toezicht, en ook met collega-besturen, gemeenten en de Inspectie. We zijn in al onze afwegingen steeds uitgegaan van onze sturingsfilosofie, en waar het echt om gaat: de kwaliteit van ons onderwijs. We hebben onze scholen voorzien van zo veel mogelijk duidelijkheid en antwoorden, en we hebben vooral ook geluisterd naar de dilemma's die in de uitvoering werden ervaren.

We zijn trots op hoe al onze scholen in steeds weer nieuwe omstandigheden het best mogelijke hebben gedaan om leerlingen te blijven voorzien van goed onderwijs. In dit jaarverslag besteden we in elk hoofdstuk aandacht aan de opbrengsten en resultaten die we het afgelopen jaar hebben gerealiseerd. En leggen we verantwoording af over onze missie en koers.

Ondanks de aanhoudende crisis is het gelukt om ook te reflecteren op onze strategie en koers. We zijn samen met medewerkers, ouders en diverse samenwerkingspartners op "expeditie" gegaan om een nieuwe koers vast te stellen. Een expeditie waarin we – dwars door onzekere tijden heen – een hernieuwd toekomstperspectief hebben gemaakt voor De Onderwijsspecialisten. Het is waardevol en dankbaar te constateren dat de expeditie ons ook heeft bevestigd dat ons fundament solide is, en we onze eigen en elkaars kennis en passie optimaal benutten.

In 2020 klopte stichting De Bolster aan met de vraag of De Onderwijsspecialisten bereid was tot een verkenning van mogelijkheden tot een bestuursoverdracht. Hier is op geacteerd, en na een grondige haalbaarheidsstudie en afspraken met het bestuur van De Bolster, stichting Pluryn, maakt deze school per 1 april 2022 deel uit van De Onderwijsspecialisten. In het traject is telkens op een transparante en open wijze informatie gedeeld en zijn diverse gesprekken gevoerd met de medezeggenschap en het intern toezicht. We danken hen voor de wijze waarop zij vanuit een constructief-kritische houding een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan een goed besluitvormingsproces.

Met het vooruitzicht dat corona hopelijk in 2022 onder controle zal blijven, richten we ons op het nieuwe jaar. Het Koersplan vormt daarbij onze leidraad. Het plan brengt een heldere focus aan. Met alle collega's zorgen we, samen met leerlingen en ouders, en partners in onze omgeving, voor een uitstekend onderwijsaanbod voor iedere leerling. Daarbij richten we ons op inclusiever onderwijs. Dat betekent allereerst dat alle leerlingen de ondersteuning en hulpmiddelen krijgen die ze nodig hebben om naar school te kunnen. Het betekent dus ook dat leerlingen met een beperking onderwijs volgen samen met kinderen en jongeren die geen beperking hebben. En dat dit zoveel mogelijk dicht bij huis gebeurt.

Tot slot zijn we trots op de buitengewone inzet van al onze medewerkers in een periode met steeds veranderende omstandigheden. Er is veel gevraagd van het aanpassingsvermogen van medewerkers, en ook van leerlingen en ouders. We zijn hoopvol dat het virus dusdanig onder controle zal blijven, dat de scholen zich weer ongehinderd kunnen richten op het verwezenlijken van onze gezamenlijke missie: voor elke leerling een volwaardige plek in de samenleving!

Astrid Berendsen en Hennie Loeffen
College van bestuur De Onderwijsspecialisten

1.2 DE ONDERWIJSSPECIALISTEN

Missie & visie

Alle scholen van De Onderwijsspecialisten werken vanuit de gezamenlijke missie ons onvoorwaardelijk in te zetten voor de ontwikkeling van elke leerling. Met als doel: voor elke leerling een volwaardige plek in de samenleving. Leerlingen, ouders, school, revalidatie en zorg hierin onze partners. De manier waarop we dat doen, maakt ons onderwijs en onze ondersteuning zo krachtig. Iedere partij is namelijk deskundig op zijn eigen terrein. En samen laten we elk kind groeien.

6 Wij stimuleren de groei van onze leerlingen, zowel cognitief, lichamelijk als sociaal-emotioneel. Wij vergroten hun mogelijkheden, gericht op doorstuderen of een toekomstige werkplek. Maar ook gericht op wonen, werken, vrijetijd en burgerschap. Wij onderscheiden ons door onze geïntegreerde kennis van onderwijs, gedrag en zorg. Onze begeleiding stemmen wij af met ouders en partners in het regulier onderwijs, (jeugd)zorg of revalidatie.

We zetten de leerling daarbij centraal. We gaan altijd uit van wat een leerling kan, en bieden op fysiek en sociaal-emotioneel vlak precies de ondersteuning die ze nodig hebben. Ondersteuning die een reguliere school niet altijd voldoende kan geven. We werken bijvoorbeeld met aangepaste leermiddelen, extra begeleiding in de klas en speciaal opgeleide leraren. Onze leerlingen werken toe naar een toekomst waarin ze zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, werken en leven. De eerste stap is meestal vervolgonderwijs, een betaalde baan of dagbesteding.

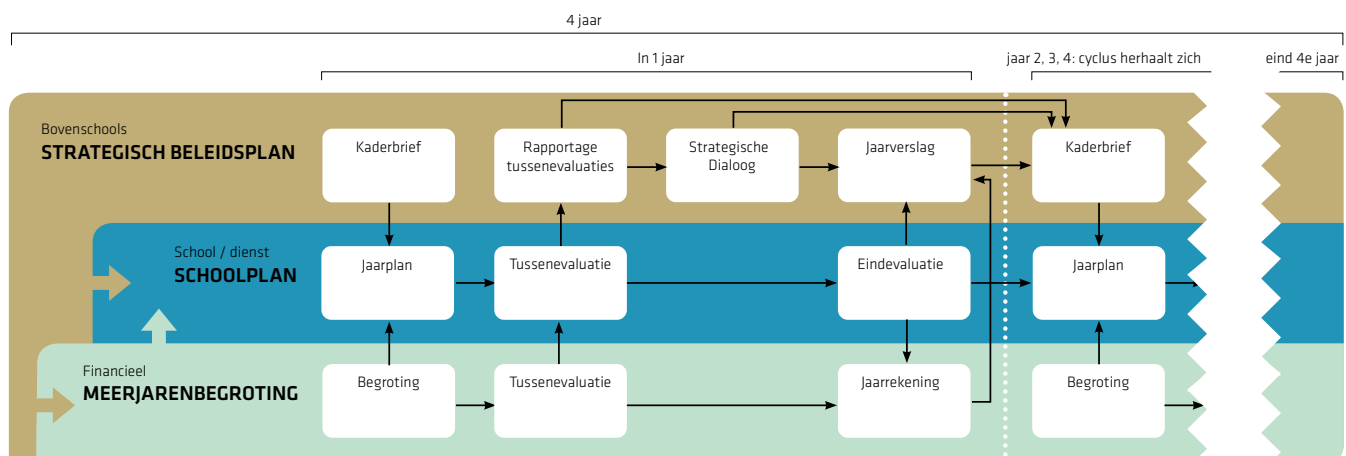
Daarbij zijn we dichtbij en betrokken. We zien ieder kind als een uniek persoon met een eigen inbreng. We leren hen gebruik te maken van hun mogelijkheden. Dat doen we met individuele begeleiding in een veilige omgeving. Op onze scholen hoeven leerlingen niet voortdurend op hun tenen te lopen om erbij te horen. Wel spreken we leerlingen aan op hun verantwoordelijkheden.

Ouders zijn de belangrijkste partners voor onze scholen. We vinden het belangrijk om hen nauw te betrekken bij ons onderwijs. Informeel, maar ook formeel. Al onze scholen en de Ondersteunende dienst hebben ieder een eigen medezeggenschapsraad. Ook in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zijn ouders vertegenwoordigd.

Sturingsfilosofie

De Onderwijsspecialisten conformeert zich aan de code Goed Bestuur voor het Primair Onderwijs wat betreft de uitgangspunten voor goed besturen. De bestuurlijke inrichting, maar ook de uitgangspunten voor kwaliteitsverbetering en goed werkgeverschap zijn mede gebaseerd op deze code. Op basis van de sturingsfilosofie 'Anders Vasthouden', is ook in 2021 veel aandacht besteed aan de professionele cultuur. Binnen de kaders van de visie op onderwijs, staan daarbij ruimte, vertrouwen en "de bedoeling" centraal. We zetten de professional in zijn kracht, en versterken daarmee de kwaliteit van ons onderwijs.

De planning- en controlcyclus is als volgt opgebouwd:

Organisatie

Het organogram is als volgt weer te geven:

De gemiddelde personele inzet in 2021 bedroeg 1.195 fte (2020: 1.105 fte). De groei in werkgelegenheid komt voort uit een groei van het aantal leerlingen en tijdelijke inzet van formatie vanwege het Nationaal Programma Onderwijs.

Het adres van de stichting is Vossenstraat 6, 6811 JL te Arnhem. De website is www.deonderwijsspecialisten.nl. Vragen kunnen gesteld worden ter attentie van afdeling Communicatie. Het adres is: communicatie@deonderwijsspecialisten.nl.

Allocatie van middelen

De Onderwijsspecialisten allociert kosten en opbrengsten op basis van een directe toerekening van baten en lasten per school. Gemeenschappelijke baten en lasten worden op basis van het relatieve aandeel in de totale kosten per school toegerekend. De allocatie van middelen wordt overeengekomen op basis van een begroting. Exploitatieresultaten zijn maandelijks beschikbaar per school op basis van een integraal resultatenoverzicht (dashboard, waaronder de kwaliteitskaart per school).

Ondersteunende diensten worden centraal georganiseerd. Verdeeld in een domein onderwijs en bedrijfsvoering omvat dit de aandachtsgebieden personeel & organisatie, kwaliteit, leren & ontwikkeling, sport & cultuur, transitie, programmamanagement, communicatie, secretariaat, financiële administratie, aanmelding, personeels- & salarisadministratie, control, facilitair, ICT en automatisering. De kosten van de ondersteunende diensten, waaronder ook het bestuur, zijn gemaximeerd tot een maximum van 8,8 % van de exploitatiesom per school.

Coronavirus

Ook in 2021 heeft de coronacrisis ons op de proef gesteld. Er is veel gevraagd van het aanpassingsvermogen en de inventiviteit van leerlingen, ouders en medewerkers. Alle scholen hebben onder moeilijke omstandigheden gedaan wat redelijkerwijs mogelijk was. Daar waar leerachterstanden ontstonden zijn inhaal- en ondersteuningsprogramma's ingericht. Per schooljaar 2021-2022 is daar de impuls uit het Nationaal Programma Onderwijs aan toegevoegd. Vanwege het coronavirus zijn de scholen in 2021 tijdelijk gesloten geweest. Bij sluiting of gedeeltelijke sluiting was sprake van onderwijs op afstand.

Het succes van afstandsonderwijs was daarbij voor een belangrijk deel afhankelijk van een goed werkend netwerk, én van de mate van digitale geletterdheid van leerkrachten, leerlingen en ouders. Geconcludeerd kan worden dat scholen in 2021 snel zijn omgeschakeld naar een andere manier van werken, voortbouwend op de ervaringen uit het eerste corona jaar 2020. Medewerkers, ouders en leerlingen zijn in een enquête bevraagd op de ervaringen gedurende de periode van afstandsonderwijs. De meerwaarde van de inspanningen ICT te integreren in het onderwijsaanbod is daarbij ten volle benut. In samenspraak met de bovenschoolse I-coördinatoren hebben alle scholen gedurende de lockdowns een digitaal lesaanbod gerealiseerd.

Het corona crisisteam, ingesteld bij de start van de coronacrisis, voerde in 2021 de regie over de implementatie van alle overheidsmaatregelen binnen De Onderwijsspecialisten. Ten aanzien van het onderwijs en de examens is overgegaan naar aangepaste, deels digitale vormen, rekening houdend met de richtlijnen van het RIVM evenals de aangepaste examenregelingen van het ministerie van OCW.

Corona heeft geen effect op de bedrijfsmatige continuïteit van de organisatie op lange termijn en leidt niet tot liquiditeitsproblemen. Corona heeft in 2021 een dempend effect gehad op de personele en materiële kosten. Voor een nadere toelichting zie ook de paragraaf planning & control.

Oorlog Oekraïne

De oorlog in de Oekraïne, en de daaruit voortkomende sanctiewetgeving heeft geen invloed op de bedrijfsvoering en/of exploitatie van De Onderwijsspecialisten. Naar verwachting is ook in 2022 geen sprake van gevolgen relevant voor de jaarrekening 2022 of de continuïteitsveronderstelling.

1.3 KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

Kwaliteitsbeleid

De scholen van De Onderwijsspecialisten hebben een onderwijsaanbod voor alle uitstroombestemmingen uit de WEC: dagbesteding, arbeid en vervolgonderwijs. Er wordt speciaal (basis) onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aangeboden. Het specifieke aanbod per school is vastgelegd in schoolondersteuningsplan (sop) en wordt ontsloten via onder andere de websites van de scholen en de schoolgidsen. Het onderwijs is geordend naar het landelijke doelgroepenmodel van de landelijke belangen en expertisevereniging van het (voortgezet) speciaal (basis) onderwijs, de Sectorraad GO. Op basis van het doelgroepenmodel wordt het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) overeengekomen met daarin een passende uitstroombestemming en andere te ontwikkelen doelen. Uitgangspunt is een brede ontwikkeling van leerlingen. Cognitieve vakken, praktijkvakken, sport en cultuur en een aanbod op het gebied van SEO en Leren Leren.

Elke school heeft op deze leergebied-overstijgende vakken een aanbod. Alle leerlingen worden gevolgd in hun ontwikkeling en hun doelen beschrijven wij in hun ontwikkelingsperspectiefplan. ICT is daarbij geen losstaand domein. De Onderwijsspecialisten hanteert een instelling breed kwaliteitsbeleid, aangeduid met 'Totale kwaliteit'. Dit beleid kent tien thema's die de basis vormen van goed onderwijs.

Deze thema's vormen het fundament van het strategisch beleid, de begroting en de school- en jaarplannen. Periodiek wordt de voortgang van de meerjarige- en jaarlijkse planvorming geëvalueerd, per school en instelling breed. Daarbij wordt gebruik gemaakt van instrumenten als:

- de zelfevaluatie (evaluatie van de onderwijskwaliteit);
- een maandelijks dashboard met de resultaten op de belangrijkste indicatoren;
- de feedback op kwaliteit van de lessen;
- de interne audit;
- het leerklimaatonderzoek, die tevens geldt als veiligheidsmonitor (Meester in de Klas);
- het werkklimaatonderzoek;
- de uitstroommonitor (opbrengsten);
- tevredenheidsonderzoeken;
- (half)jaarplangesprekken;
- de schoolbezoeken van het college van bestuur en raad van toezicht;
- de rapportages van de inspectiebezoeken van de Inspectie van het Onderwijs;
- de risicoanalyse van de opbrengsten van de Inspectie van het Onderwijs;
- de analyse van de klachten en geschillen.

De Onderwijsspecialisten wil niet alleen goed zicht hebben op de onderwijsresultaten van alle scholen, maar ook een kwaliteitsbeleid hanteren waarin het continue verbeteren van het onderwijs voorop staat. In het kwaliteitsbeleid wordt de verbinding gelegd tussen de (be)sturingsfilosofie van De Onderwijsspecialisten, het strategisch beleid en de wijze waarop de kwaliteit van het onderwijs wordt bewaakt en bevordert. De ambities op het gebied van onderwijskwaliteit zijn verwoord in het Totale Kwaliteitsbeleid en zijn in de schoolplannen vertaald naar ambities op schoolniveau, passend bij de leerling populatie.

Toetsing & examinering

Eén school van De Onderwijsspecialisten beschikt over een eigen examenlicentie welke voldoet aan dezelfde eisen als een regulier vo. Daarnaast nemen vso scholen met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs via een extraneus deel aan examens in het vo en mbo. Een aantal scholen van De Onderwijsspecialisten nemen Staatsexamens af. Per soort examenregime is de afspraak dat zowel de gang van zaken als de eindexamenscores gerapporteerd worden aan het college van bestuur. De gang van zaken wordt vóór 1 oktober van het nieuwe schooljaar gerapporteerd in een verslag van de examensecretaris en de eindexamencijfers worden voorlopig gemeld vóór 1 augustus en daarna definitief opgenomen (inclusief analyse schoolexamens en centrale eindexamens) en besproken in de eindevaluatie van het jaarplan van alle betreffende scholen met het college van bestuur. Scholen hanteren een examenreglement en een PTA om de schoolexaminering te verbeteren. In 2021 hebben scholen ook gebruik gemaakt van de Zelfevaluatie Kwaliteitsborging Schoolexaminering. Beide data (zowel over proces als uitkomsten) worden op schoolniveau en bovenschools niveau geanalyseerd. De slagingspercentages van de examen-gerichte scholen in 2021 waren als volgt:

	Overall	Per opleiding
Mariëndael VSO	100%	VMBO BB KB: 100% VMBO-TL: 100% Havo: 100%
Briant College	100%	VMBO BB: 100% VMBO BK: 100% VMBO TL: 100%
VSO de Brouwerij	100%	VMBO-TL: 100% (10 II) Havo: 100% (6 II)
Vester College	100%	VMBO-BB: 100% (11 II) VMBO-KB: 100% (12 II) VMBO-TL: 100% (10 II)
Gentiaan College		VMBO-BB: 100% (9 II) VMBO-KB: 100% (7 II) VMBO-TL: 93,3% (14 II) Link: 100% (4 II) Travo: 100% (12 II) MBO 1: 100% (12 II)

Kansengelijkheid

Het realiseren van gelijke ontwikkelkansen voor leerlingen – ongeacht hun achtergrond – heeft prioriteit op alle onderwijsniveaus. Kinderen moeten de kans krijgen om het beste uit zichzelf te halen gedurende hun hele onderwijsloopbaan. Segregatie, met name naar opleidings- en inkomensniveau van ouders, is één van de belangrijkste oorzaken van kansengelijkheid.

Veel jongeren moeten schakelen tussen de cultuur thuis, de cultuur op straat en de cultuur op school. Het tegengaan van kansenongelijkheid doen we waar mogelijk, in en buiten de klas. In de diverse overlegorganen bewaken we de prioriteit van kansen(on)gelijkheid op de agenda's.

Onderwijsachterstanden

Voor leerlingen die als culturele minderheid (cumi-status) zijn aangemerkt ontvingen wij in 2021 aanvullende personele bekostiging. Het betreft 509 leerlingen voor schooljaar 2020-2021 (teldatum 1-10-2020) en 523 leerlingen voor schooljaar 2021-2022 (teldatum 1-10-2021). In afstemming met het college van bestuur verwerkt iedere school afzonderlijk deze gelden in haar begroting op basis van het eigen aantal leerlingen. De belangrijkste maatregelen die op basis van de cumi-gelden worden bekostigd zijn versterking van de bezetting per klas (o.a. extra inzet van onderwijs-assistenten), meer ontwikkeltijd voor leraren en versterking van de oudercommunicatie. Denk hierbij aan intensievere begeleiding van ouders en het inzetten van tolken. Wij kiezen specifiek voor deze inzet om culturele- en taalbarrières te overbruggen.

Passend Onderwijs

In 2020 is de wet op Passend onderwijs geëvalueerd. De zeven jaar geleden ingevoerde wet heeft geleid tot een betere organisatie van de extra ondersteuning. Voor de Rijksoverheid zijn de kosten beheersbaar geworden. Scholen geven daarentegen wel aan soms last te hebben van een te krap budget. Voor leraren en ouders heeft de stelselwijziging de verwachtingen niet waargemaakt. In de evaluatie wordt geconcludeerd dat het uiteindelijke effect op leerlingen niet goed is vast te stellen vanwege het ontbreken van goede monitoring.

Naar aanleiding van de evaluatie passend onderwijs is een verbeteraanpak opgesteld. In deze verbeteraanpak worden diverse maatregelen voorgesteld om ervoor te zorgen dat nog meer leerlingen passende ondersteuning kunnen ontvangen. De verbeteraanpak moet bijdragen aan inclusiever onderwijs. De Onderwijsspecialisten heeft in 2021 haar meerjarige strategie herijkt, en de evaluatie van Passend Onderwijs daarin opgenomen. Inclusiever onderwijs vormt het belangrijkste doel van ons Koersplan 22-24. In de schoolplannen 2022 -2024 zullen aansluitend hierop alle scholen op schoolniveau hun doelen en ambities op het gebied van (onder meer) inclusiever onderwijs uitwerken.

Goed onderwijs voor onze doelgroep vraagt een intensieve verbinding en samenwerking met regulier onderwijs, maar ook jeugd- en gezondheidszorg. De complexiteit van de problematiek van onze leerlingen maakt dat er meer specialisten dan alleen docenten betrokken worden bij de ondersteuning en begeleiding van de leerlingen. De Onderwijsspecialisten biedt onderwijs in de regio Arnhem, Overbetuwe, Zuidwest-Veluwe, Liemers, Achterhoek en Stedendriehoek. De Onderwijsspecialisten participeert uit hoofde daarvan in zeventien samenwerkingsverbanden.

Binnen deze samenwerkingsverbanden maken we als bestuur afspraken met collega scholen over hoe de extra ondersteuning en zorg voor leerlingen geregeld is en hoe het hiervoor beschikbare geld wordt ingezet en verdeeld. Deze afspraken worden vastgelegd in een ondersteuningsplan.

Nagenoeg alle middelen die wij als Onderwijsspecialisten ontvangen vanuit de samenwerkingsverbanden worden ingezet voor ons eigen onderwijs in onze scholen. Omdat wij de inzet hiervan verantwoorden in dit jaarverslag, wordt geen afzonderlijke verantwoording opgesteld voor de samenwerkingsverbanden. Enkele scholen ontvangen een beperkte extra projectsubsidie van het samenwerkingsverband. Dit wordt ingezet voor specifieke projecten om inclusiever onderwijs te bevorderen. Verder lenen we veel van onze medewerkers uit aan samenwerkingsverbanden en reguliere scholen. Deze medewerkers met specifieke kennis en expertise over leerlingen met een zware ondersteuningsbehoefte, ondersteunen leerlingen, collega's in de reguliere scholen en het samenwerkingsverband. Ook hiervan is het doel om meer kinderen thuisnabij en zo regulier mogelijk hun onderwijs te laten volgen.

De afgelopen drie jaar groeide het aantal leerlingen gemiddeld jaarlijks met 1,5 procent (60 leerlingen). Per schooljaar 2021-2022 is sprake van een groei van 1,8%, een toename van 73 leerlingen. Het totaal aantal leerlingen neemt toe van 4.007 naar 4.080. Ook de tussentijdse instroom van leerlingen is de afgelopen jaren toegenomen, en bedraagt voor het komend schooljaar naar verwachting 2% van het totaal aantal leerlingen (instroom 80 leerlingen). Vanwege corona was de tussentijdse instroom in 2021 overigens lager dan in voorgaande jaren.

Beheersen en voorkomen van onnodige tussentijdse instroom is een belangrijk aandachtspunt geweest in ons overleg met samenwerkingsverbanden en collega onderwijsinstellingen, te meer de druk op de gezamenlijke ondersteuningsmiddelen in meerdere samenwerkingsverbanden / regio's toeneemt.

NPO

Voor het inlopen van onderwijsachterstanden is op grond van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) € 5,5 miljoen additioneel beschikbaar voor de schooljaren 2021-2022. Voor de aanvraag van de NPO gelden hebben alle scholen een schoolscan uitgevoerd en zijn onderwijsachterstanden geïdentificeerd. Onder begeleiding van de ondersteunende dienst (domein onderwijs) zijn aansluitend daarop de mogelijke interventies geïnventariseerd en vervat in een programma en plan van aanpak. De plannen zijn goedgekeurd door het college van bestuur en maken integraal onderdeel uit van de plancyclus. Bij de planvorming zijn ouders, teams en medewerkers nadrukkelijk betrokken, evenals de medezeggenschapsraden. De MR-en hebben ingestemd met de plannen.

Voor schooljaar 2022-2023 zal naar verwachting sprake zijn van een zelfde toekenning. De NPO gelden zijn conform de reguliere lumpsum verslagleggingsvereisten tijdsgelang verantwoord in 2021. Het leidt tot € 2,4 miljoen aan additionele baten. Daarvan is in 2021 € 0,4 miljoen tot besteding gekomen. Gezien de korte tijdspanne tussen planvorming en toekenning is sprake van een onderbesteding van de beschikbare gelden. Dit heeft een opwaarts effect gehad op het resultaat in 2021. Het batig saldo is (tijdelijk) verantwoord als een bestemmingsreserve, deel uitmakend van het eigen vermogen.

De besteding in de 1e helft van schooljaar 2021-2022 is als volgt te specificeren:

	Toekenning 2021-2022	Tijdvak aug-dec. 2021
Bijzondere bekostiging leerlingen met een risico onderwijsachterstand i.v.m. NPO	256.726	106.969
Bijzondere en aanvullende bekostiging scholen voor primair onderwijs i.v.m. NPO	5.526.505	2.302.710
Totaal toegekend 2021		2.409.680
Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren		11.199
Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren		249.911
Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen		31.360
Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen		45.094
(Extra) inzet van personeel en ondersteuning		65.171
Ouderbetrokkenheid en digitale technologie		5.269
Deze extra rubriek is uitsluitend bedoeld voor reserveringen voor werkloosheidskosten en transitievergoedingen.		988
Besteding 2021		408.992
Onderbesteding NPO gelden 2021		2.000.688

Onderwijsopbrengsten: uitstroombestemming en uitstroombestendiging

In 2021 stroomden totaal 900 leerlingen uit van onze scholen. Dit omvat zowel tussentijdse uitstroom als einduitstroom. 93% van de uitstroom betreft leerlingen die langer dan 1 jaar verbleven op onze scholen.

Uitstroombestemmingen

De leerlingen stromen uit naar een aantal uitstroombestemmingen. Wij registreren deze aan de hand van de indeling van de inspectie en leveren deze jaarlijks aan via het Internet Schooldossier. Op de scholen wordt gewerkt met het landelijk Doelgroepenmodel. Leerlingen worden ingedeeld naar uitstroombestemming op grond van een groot aantal kenmerken, waaronder IQ en ondersteuningsbehoefte. Het aanbod voor deze leerling wordt hierop ingezet. Dit wordt vastgelegd in het OPP (ontwikkelingsperspectiefplan). Naarmate de schoolcarrière vordert en de leerling zich verder ontwikkelt, kan de uitstroom steeds nauwkeuriger worden vastgesteld. Ook de mogelijkheid om uit te stromen naar het reguliere onderwijs, wordt hierbij meegenomen. De uitvraag van de inspectie loopt voor een deel parallel aan dit model, maar niet volledig.

Onze uitstroom ziet er voor so en vso als volgt uit:

SO Uitstroombestemming

SO	15%
VSO	70%
Regulier PO	4%
Regulier VO	9%
Overig	2%

VSO Uitstroombestemming

Regulier VO	4%
Regulier vervolgonderwijs (MBO/HBO)	34%
Arbeid	15%
Dagbesteding	14%
Overig	14%

Deze cijfers blijven grotendeels stabiel over de jaren. Wij hanteren hiervoor geen bovenschoolse norm. Het is voor ons belangrijk dat de leerlingen uitstromen conform uitstroombestemming in het OPP. Dit is voor de leerlingen een passende plek gezien hun ontwikkelmogelijkheden. Zie hiervoor het kengetal Effectiviteit OPP.

Bestendiging

Wij meten de bestendiging van onze oud-leerlingen op de vervolgbestemming per 1 oktober van het jaar ná uitstroom. Dit is na ongeveer 1 jaar en 3 maanden. Deze gegevens leveren wij jaarlijks aan bij de Inspectie via het Internet School Dossier.

Wij gebruiken voor het uitvragen een systeem, dat de uitstroombestemmingen mailt en verzoekt door te geven of de oud-leerling zich nog aldaar bevindt. Ten gevolge van de AVG-wetgeving levert deze werkwijze steeds minder informatie op. In 2021 zijn we daarom gestart met het rechtstreeks contact op nemen met ouders dan wel de oud-leerling zelf. In de toekomst bieden mogelijk gegevensbestanden vanuit de overheid (bijv. DUO) deze informatie.

Bestendiging	Totaal	SO	VSO
	73%	81%	68%

De bestendiging van het so is traditie getrouw hoger dan die van het vso. De bestendiging van leerlingen die uitstromen naar dagbesteding is hoger dan die naar arbeid en vervolgonderwijs. In 2021 is duidelijk geworden, dat de uitstroom naar het mbo een lage bestendiging kent. Hierop hebben we met de betreffende scholen onderzoek uitgevoerd en initiatieven gestart dan wel versterkt om de samenwerking met mbo-instellingen te verbeteren op dit gebied.

In sommige regio's is uitstroom naar een passende plek binnen de uitstroombestemming arbeid moeilijk te realiseren bijv. door het ontbreken van beschut werk. Hierover voeren we overleg met gemeenten in deze regio's. We hanteren voor de bestendiging een schoolnorm, vanwege de grote variatie in doelgroepen tussen onze scholen. Scholen rapporteren hierover jaarlijks aan het bestuur.

Effectiviteit OPP

Het kengetal Effectiviteit OPP geeft aan hoeveel leerlingen daadwerkelijk uitstromen in de uitstroombestemming die in het OPP staat (2 jaar vóór uitstroom). Hierbij gaan we ervan uit, dat deze uitstroombestemming passend is voor de leerling. Zoals eerder aangegeven hanteren we hiervoor het landelijk Doelgroepenmodel. De landelijke norm van de inspectie hiervoor is 75%.

Effectiviteit OPP	Totaal	SO	VSO
	79%	84%	77%

Wij behalen hiervoor de landelijke norm. Onze scholen zijn goed in staat de passende uitstroombestemming van de leerling in te schatten. Scholen rapporteren dat deze inschatting in toenemende mate meer inspanning vraagt, vanwege (late) tussentijdse instroom en complexer wordende problematiek van leerlingen.

Opbrengsten Leerklimaat

Binnen ons bestuur meten wij langjarig de beleving van leerlingen op gebied van het leerklimaat. Dit omvat indicatoren zoals veiligheid, sfeer in de klas en de mate waarin de leerling zich ondersteunt voelt door de leerkracht. Wij meten dit jaarlijks middels het instrument Leerklimaatonderzoek. Dit instrument wordt ook ingezet om te voldoen aan de wettelijke verplichting m.b.t. de Veiligheidsmonitor.

In 2021 vertoonden deze cijfers op bestuursniveau een stabiel beeld. Tijdens de Coronaperioden hebben we in 2020 en 2021 ook aparte vragenlijsten voor welbevinden ingezet. De rapportcijfers die leerlingen geven op de indicatoren leerklimaatonderzoek variëren tussen de 7,3 en de 8,0. Het bestuur is tevreden met deze uitkomsten.

1.4 REALISATIE BELEIDSDOELSTELLINGEN 2021

De beleidsdoelstellingen voor 2021 volgden op gesprekken met experts uit de onderwijsraad en wetenschap én met vertegenwoordigers van de organisatie, zoals directeuren en professionals. Aan de doelen ligt het strategische beleidsplan 19-21 en de evaluatie van de jaarplannen van het voorgaande jaar ten grondslag. Op basis daarvan concludeerden we dat we samen nog veel te doen hebben, maar ook dat de meeste scholen en de Ondersteunende dienst op koers zijn. Zelfs in coronatijd.

In 2021 hebben de kwaliteitsthema's transitie, onderwijskundige excellentie en gewaardeerd partnerschap extra aandacht gehad. Deze volgen op de gesignaleerde ontwikkelingen en trends uit 2020. De activiteiten per thema worden onderstaand nader toegelicht. Aan deze doelstellingen zijn doorgaans geen specifieke middelen gekoppeld, scholen zetten voor het behalen van deze doelstellingen de eigen medewerkers in die hiervoor in hun normjaartaak ruimte krijgen voor de uitvoering van deze activiteiten.

De activiteiten worden ook geëvalueerd en zo nodig bijgesteld of afgerond. In de scholen hebben deze een plek in het jaarplan, maar zijn niet of maar zeer beperkt gekoppeld aan een specifiek budget. De jaarplannen en opbrengsten worden twee keer per jaar geëvalueerd. Op organisatieniveau evalueren we ook de ontwikkelingen van deze strategische doelstellingen. Het is echter doorgaans niet goed mogelijk om hier een kosten-bate analyse aan te verbinden. Dat vindt wel plaats bij grotere projecten, vaak verbonden aan externe subsidies.

Onderwijskundige excellentie

In 2021 toonden we eigenaarschap waar het gaat om inclusiever onderwijs. Er zijn, naast IEKC's, ook andere samenwerkingsinitiatieven doorgezet en uitgewerkt, mede met het oog op de wens tot inclusiever onderwijs. Binnen onze samenwerkingsverbanden is de beweging naar inclusiever onderwijs opnieuw op de agenda gezet. De afstemming richt zich met name op delen van onze kennis en ervaring met het reguliere onderwijs. Omgekeerd is met onze 'vreemde vrienden' aanvullende expertise in onze scholen gehaald.

Binnen onze experimenten rond samenwerking tussen speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs in Doetinchem, Barneveld, Lichtenvoorde en Apeldoorn zijn stappen gezet naar meer integratie. Het proces vraagt tijd, en wordt vooral door onze collega's op de scholen opgebouwd.

De coronacrisis zorgde even voor vertraging, maar het proces is ondertussen weer opgepakt. In Lichtenvoorde is na een geruime voorbereidingsperiode een IEKC gerealiseerd. In meerdere regio's, zoals Zutphen en Doetinchem en Ede, zijn initiatieven en plannen in voorbereiding voor het vormen van IEKC's.

Er is sprake van een toegenomen complexiteit rondom leerlingen, een meer maatwerk in het ondersteuningsaanbod. Het toenemende lerarentekort vraagt daarbij om nieuwe oplossingen. Dit leidde onder andere tot 'vreemde vrienden' in de klas bij De Fonkel en De Ommezwaai: een verrijking van ons onderwijsaanbod. Ook zien we voor een aantal leerlingen belangrijke aanknopingspunten in de positieve ervaringen met afstandsonderwijs. De positieve elementen hiervan zijn inhoudelijk doorontwikkeld en opgenomen in ons onderwijsaanbod. Een voorbeeld daarvan betrof de samenwerking van De Brouwerij, Meforta College, VSO Mariëndael en Briant College op het gebied van examinering (gezamenlijk staatsexamen).

14 Transitie

Voor een doorgaande lijn naar het vervolgonderwijs en een goede bestending is in 2021 de samenwerking met het mbo geïntensiveerd. Sommige vormen van samenwerking kennen daarbij nog een projectmatige insteek, gericht op ontwikkeling van nieuwe onderwijs en uitstroom arrangementen en het gedeeltelijk zelf uitvoeren van het onderwijs ter voorbereiding van het Entree-onderwijs. Voor leerlingen waarvoor een vorm van dagbesteding het doel is, is samenwerking gezocht met partners in de zorg of andere aanbieders op dit gebied. In de meeste regio's heeft dit geresulteerd in concrete plannen voor verdere samenwerking. Op diverse plaatsen zijn deze ook inmiddels in uitvoering.

Ondanks coronabeperkingen is door scholen het aanbod op het gebied van arbeidstoeleiding doorontwikkeld. Intensief contact met het bedrijfsleven heeft ertoe geleid dat stages en werkervaringsplaatsen op het gebied arbeidstoeleiding doorgang konden vinden.

Ook de samenwerking met gemeenten, de belangrijke partner op het gebied van financiering van de (jeugd)zorg en verantwoordelijk voor de uitvoering van de participatiewet, heeft in 2020 veel aandacht gevraagd. Het gewenste resultaat is niet altijd gerealiseerd: nog steeds is er discussie tussen scholen of samenwerkingsverbanden met de gemeenten over de financiering van ondersteunende zorg binnen het onderwijs of zijn de structuren en afspraken hierover nog steeds niet duidelijk.

Er is in 2020 geïnvesteerd in ontwikkeling van nieuwe onderwijsarrangementen. In de regio Stedendriehoek en Oost-Gelderland zijn onderwijs-zorg arrangementen ontwikkeld voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking. In de regio Arnhem en Stedendriehoek is in schooljaar 2019–2020 geïnvesteerd in versterking van het techniekonderwijs. De inspanningen richten zich met name op versterking van de participatiegraad (meer leerlingen kiezen voor techniekonderwijs) en netwerkvorming. De vanuit OCW verkregen subsidiegelden voor het project STERK-techniekonderwijs zijn aangewend voor (tijdelijke) aanstelling van leerkrachten. Met behulp van onder andere de STERA-Leerroute worden meer leerlingen uitgedaagd te kiezen voor een techniek opleiding. Onder andere door hen een beter beroepsbeeld bij te brengen. Bijzonder aan de STERA-Leerroute is dat de leerlingen niet alle lessen volgen in de theorie- en praktijklokalen van de VMBO school, maar een belangrijk deel van de opdrachten uitvoeren bij de bedrijven, onder begeleiding van ervaren beroepsmensen.

Gewaardeerd partnerschap

We organiseren (de bekostiging van) zorg en jeugdhulp in onderwijs efficiënter. Een efficiënte organisatie van zorg en jeugdhulp in onderwijs is een ingewikkeld proces waarbij in 2021 veel partners betrokken zijn geweest uit diverse organisaties met verschillende belangen. In enkele regio's, zoals in Didam, Zutphen en Ede, is een gecombineerde inzet van jeugdhulp en onderwijs succesvol. Ook Arnhem boekte hierin vooruitgang binnen Lichtenbeek. Dit vraagt echter een vervolg. Zo is duidelijk dat ook binnen de scholen voor leerlingen met een ernstige gedragsproblematiek meer behoefte is aan jeugdhulp in de school. Hier voeren we onverminderd het gesprek over en daarbij haken we aan bij het landelijke traject 'Met andere ogen' en de pilot Zorgarrangeurs vanuit OCW en VWS.

Samenwerking is ook gezocht bij het terugdringen van het lerarentekort. Het afgelopen jaar plukten wij de eerste vruchten van ons project Andere benadering arbeidsmarkt. Zo zijn een groot aantal zij-instromers aangesteld, en zijn we het schooljaar gestart met nauwelijks personeelstekorten. Andere benadering arbeidsmarkt loopt door in 2022.

Vanuit dit project nemen we actief deel aan regionale projecten om het lerarentekort in de toekomst verder terug te dringen. We brengen het speciaal onderwijs onder de aandacht bij lerarenopleidingen.

Onderwijskundige excellentie vraagt ook om startende leraren die goed zijn toegerust voor hun taak. De opleiding van deze professionals vraagt doorlopend aandacht. Binnen het project Samen Opleiden (regio Arnhem Nijmegen) nemen we deel als vertegenwoordiger van het speciaal onderwijs. Daarmee zijn we uniek in Nederland. We intensiveren en versterken samen met het reguliere onderwijs de samenwerking met de lerarenopleidingen in alle regio's waar onze scholen staan. Deze samenwerking is ook verbonden aan andere thema's. Denk bijvoorbeeld aan de RAL/RAP-projecten, het CLC-iXperium en de samenwerking op het gebied van sport en bewegen en kunst en cultuur.

1.5 GOED WERKGEVERSCHAP (DE PROFESSIONAL AAN ZET)

Integraal Personeel Beleid

De Onderwijsspecialisten stelt zich ten doel een stimulerende werk- en leeromgeving te borgen en te creëren, die ook de medewerkers in staat stelt om te groeien. De kern van duurzame inzetbaarheid is het welzijn van onze medewerkers. Belangrijk daarbij is dat professionals de ruimte krijgen en niet beperkt worden door een keurslijf van regels. Naast werkdruk beperkende maatregelen, waar in samenspraak met de gmr extra middelen toe zijn ingezet, spelen ook gezondheid, veiligheid en ontwikkelmogelijkheden een rol. Het legt daarmee ook beleidsmatig de basis voor de verbinding van de doelen van de organisatie met de individuele belangen en het welzijn van de medewerkers.

Onze professionals staan het dichtst bij onze leerlingen en ondersteunen hen. Zij krijgen de ruimte en regie om te doen wat nodig is. Alleen zo dicht mogelijk bij het werkelijke vraagstuk rond die ene leerling kan de oplossing ontstaan die aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Dat is de gedachte van waaruit we werken, en van waaruit we onze professionals ondersteunen. Dit noemen we Anders Vasthouden.

De krapte op de onderwijsarbeidsmarkt treft ook De Onderwijs-specialisten, met alle gevolgen van dien. In 2021 heeft een herbezinning op de wijze waarop wij nieuwe medewerkers werven plaatsgevonden, en is ook geïnvesteerd in binding van reeds bij ons werkende medewerkers. De ondernomen acties (meer vaste aanstellingen, een goede gesprekkencyclus, aandacht voor verzuimbegeleiding, anders werven) hebben hun vruchten afgeworpen. Kern van de herziene benadering is het blijvend ontwikkelen van aantrekkelijke en alternatieve wervingsstrategieën, het vergroten van de aantrekkelijkheid van het werken binnen onze organisatie, mobiliteit positioneren als aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarde, strategische personeelsplanning, een goede verzuimbegeleiding en ruime ontwikkelingsmogelijkheden. Ook wordt deelgenomen aan de landelijke geïnitieerde projecten Regionaal Arbeidsmarkttekort Leraren en Regionaal Arbeidsmarkttekort Personeel in vier regio's.

15

Werkdrukakkoord

Om de werkdruk in het primair onderwijs te verlichten, hebben de sociale partners en het kabinet in 2018 een werkdrukakkoord gesloten. Op basis van dit akkoord heeft elke school, via het schoolbestuur, voor schooljaar 2020-2021 een bedrag van €487,72 per leerling ontvangen (sbo € 365,79), waarvan 7/12 deel is toegerekend aan 2021. Voor schooljaar 2021-2022 geldt een bedrag van € 379,17 voor het sbo en een bedrag van € 505,56 voor het (v)so. Daarvan wordt 5/12 deel toegerekend aan 2021. Voor alle scholen van De Onderwijsspecialisten geldt dat het gesprek over de inzet van de middelen met de teams is gevoerd, en dat de medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de bestedingsplannen.

De extra gelden, totaal in 2021 € 1.929.000, zijn gedifferentieerd per school, overwegend besteed aan extra inzet van onderwijs-ondersteunend personeel. Een aantal scholen hebben gekozen voor aanschaf van persoonsgebonden ICT middelen of team-ontwikkelactiviteiten. De besteding is als volgt te specificeren:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (2021)
Personeel	€ 1.447.000
Materieel	€ 482.000
Totaal	€ 1.929.000

Naast inzet van extra gelden uit hoofde van het werkdrukakkoord zijn ook niet financiële middelen ingezet voor verlaging van de werkdruk. Aansluitend op de sturingsfilosofie is aandacht besteed aan verlaging van werkdruk voor professionals, waaronder lastendruk-beperkende afspraken met samenwerkingsverbanden inzake de dossiervorming met betrekking tot toelaatbaarheid verklaringen (TLV). In het voorjaar van 2022 start in het kader van de formatieplanning voor schooljaar 2022-2023 de planvorming voor de besteding van de werkdrukmiddelen voor het komende schooljaar.

Professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Vanaf schooljaar 2021-2022 vervangt een bedrag per leerling voor professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders, het bedrag per leerling voor de Prestatiebox. Het bedrag voor schooljaar 2021-2022 is per leerling € 94,20. In 2021 is uit hoofde van deze bekostiging € 157.000 aan opbrengsten gerealiseerd.

De bekostiging is ingezet voor de professionalisering van personeel en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders.

Voor alle scholen van De Onderwijsspecialisten geldt dat het gesprek over de inzet van de middelen met de teams is gevoerd, en dat de medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de bestedingsplannen.

Medezeggenschap

Medezeggenschap is binnen De Onderwijsspecialisten ingericht per school en op bestuursniveau (gmr). In 2021 heeft het college van bestuur structureel overleg gevoerd met de gmr. Belangrijke onderwerpen van overleg in 2021 waren het strategische beleidsplan 22-24, de aansluiting van De Bolster, het integrale personeelsbeleid en de VSO arbeidsmarkt toelage. De gmr heeft ook in 2021 periodiek overleg gevoerd met een vertegenwoordiging uit de raad van toezicht.

Er zijn bijeenkomsten voor de mr's georganiseerd en er is een themabijeenkomst georganiseerd voor de gmr, de raad van toezicht en het college van bestuur, waarin de thema's voor de Kaderbrief 2022 met elkaar zijn besproken.

De Veilige School

Goed onderwijs is per definitie ook veilig onderwijs. Want alleen in een veilige omgeving en in een veilig klimaat komen leerlingen optimaal tot leren en ontwikkeling en kunnen ouders erop vertrouwen dat het hun kind goed gaat. Bovendien is een veilige schoolomgeving ook van groot belang voor medewerkers. Zij hebben veiligheid nodig om in teamverband een optimale bijdrage te leveren aan de leerprestaties en de ontwikkeling van leerlingen. Daarvan maakt ook waarborgen van privacy deel uit. Een veilige schoolomgeving is dus voor alle betrokkenen essentieel. Daarom besteedt De Onderwijsspecialisten veel aandacht aan het vormgeven, verder ontwikkelen en borgen van de fysieke en sociale veiligheid in haar scholen. Naast de sociale en fysieke veiligheid, neemt ook de maatschappelijke veiligheid een belangrijke plaats in.

De belangrijkste reden hiervoor is dat scholen vaker dan in het verleden geconfronteerd worden met maatschappelijke thema's, zoals kindermishandeling, seksuele intimidatie, cybersecurity, alcohol en drugs.

De voor de scholen geldende klachtenregeling heeft in 2021 goed gefunctioneerd. De voor onze stichting geldende klachtenregeling gaat uit van de aanwezigheid van een onafhankelijke interne vertrouwenspersoon op elke school. Op iedere school is tenminste één personeelslid aangewezen als vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is het aanspreekpunt bij klachten en mogelijke klachten en verwijst de betrokkenen door naar degene die een passende rol kan spelen bij de oplossing van de gerezen problemen. Afhankelijk van het gegeven of de klager al dan niet een formele klacht in wil dienen, kan deze worden doorverwezen naar de directie, het bestuur of de externe landelijke klachtencommissie. In verband met het kunnen garanderen van de gewenste onafhankelijkheid, zijn er ook externe vertrouwenspersonen beschikbaar. Er zijn twee vertrouwenspersonen beschikbaar voor ongewenst gedrag en twee vertrouwenspersonen voor integriteitkwesaties. Jaarlijks bespreekt het CvB het jaarverslag van de externe vertrouwenspersonen en de interne beleidsmedewerker van De Veilige School. We zijn blij dat het aantal klachten ook het afgelopen jaar weer beperkt is gebleven en dat deze doorgaans op een goede en voor een ieder respectvolle wijze zijn afgewikkeld.

1.6 DUURZAAMHEID

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) richtlijnen (voorgesteld vanaf 2023) vragen van veel (grote) organisaties rapportages op het gebied van thema's op milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid, mensenrechten, anti-corruptie en diversiteit.

Onze duurzaamheidsdoelstellingen richten zich op educatie, slimmer omgaan met afval, inkoop, huisvesting, energieverbruik en verminderen van onze CO₂ uitstoot, gezondheid en vervoer. Er zijn op een flink aantal scholen greenteams geformeerd, die aan de slag zijn gegaan met deze diverse domeinen en vanuit de ondersteunende diensten zijn er veel inspanningen gedaan om meer klimaatneutraal en duurzaam te organiseren. Zo zijn er bijvoorbeeld afvalprojecten gedraaid, biologische pluktuinen gerealiseerd, watertappunten aangelegd en groene schoolpleinen tot stand gekomen. Er zijn inmiddels op tien scholen zonnepanelen geïnstalleerd, waarmee we per jaar minimaal 145.000 kilo minder CO₂ uitstoten, wat gelijk staat aan 6.000 geplante bomen, 96 voetbalvelden vol. We installeren warmtepompen, hebben drie volledig gasloze scholen, is verlichting op veel plekken vervangen door LED en zijn ook overige (verplichte) maatregelen op het gebied van energiebesparing uitgevoerd.

1.7 FINANCIËN

Beleid en resultaat 2021

Het bedrijfsmatige beleid over de afgelopen 10 jaren heeft geleid tot een robuuste financiële uitgangspositie. Er is sprake van een ruimschoots toereikende vermogenspositie, in ogenschouw genomen het risicoprofiel van de organisatie en het uitgangspunt dat eigen vermogen ook kan worden ingezet voor het versterken van innovatieve ontwikkelingen. De goede financiële uitgangspositie hebben de afgelopen jaren geleid tot gerichte investeringen op het gebied van huisvesting, arbeidstoeleiding én arbeidsmarktbenadering, ICT en onderwijs & zorg. Ook de komende (strategische) beleidsperiode is er ruimte voor aanvullende innovatie en beleidsintensivering.

Verslagjaar 2021 wordt afgesloten met een batig saldo van € 5,25 miljoen. Begroot was een overschot van € 0,2 miljoen. Het resultaat 2021 is als volgt samengesteld:

Resultaat normale bedrijfsuitoefening	€ 1.426.000
NPO onderbesteding	€ 2.001.000
Buitengewone baten	€ 1.832.000
Totaal resultaat	€ 5.259.000

Bedrijfsmatig kan 2021 gekwalificeerd worden als een buitengewoon jaar. Het exploitatieverloop van het afgelopen jaar is nadrukkelijk beïnvloed door de corona pandemie, en door omvangrijke incidentele baten. In met name de tweede helft van 2021 was sprake van een hoog exploitatieoverschot, veroorzaakt door de onverwachte NPO toekenning. Het NPO-resultaat wordt gegeven de toekenningsgrond (lumpsum bekostiging, matching met de uitgaven is daarmee uitgesloten) als bestemmingsreserve tijdelijk toegevoegd aan het eigen vermogen.

Samenstelling resultaat 2021

Het batig resultaat uit normale bedrijfsuitoefening van afgerond € 1,4 miljoen komt met name voort uit een achterblijvende personele kosten vanwege een onderbezetting van de formatieve ruimte, in combinatie met een beperkte inzet van (ziekte) vervangend personeel. De (gedeeltelijke) scholensluitingen in 2021 en moeilijk vervulbare vacatures voor met name leerkrachten zijn daar debet aan. Ook de uitgaven voor deskundigheidsbevordering blijven achter bij de begroting. Extra materiele bestedingen (kosten huisvesting, overige materiële kosten) compenseren enigermate de achterblijvende personele kosten.

18 Vanwege corona zijn extra opbrengsten gerealiseerd uit hoofde van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), Inhaal & Ondersteuningsprogramma (IOP) en Extra Handen in de Klas (EHK). In totaal is uit hoofde van deze steunmaatregelen € 3,4 miljoen aan additionele baten gerealiseerd. Daarvan is in € 1,44 miljoen tot besteding gekomen. Van het NPO-budget is 18% tot besteding gekomen in de eerste helft van schooljaar 2021-2022. Ondanks de vroegtijdige inzet van extra formatie in het voorjaar van 2021 (corona impuls 25 fte vooruitlopend op de NPO toekenning) is de bestedingsgraad laag, hoewel dit wellicht ook als gemiddeld hoog gekwalificeerd kan worden gezien de landelijke resultaten. De achterblijvende besteding komt voort uit de late toekenning van de NPO gelden (juni 2021), de korte planperiode voor aanvang van het verbeterprogramma en de met name door personeelskrapte overspannen arbeidsmarkt.

De buitengewone baten van € 1,83 miljoen zijn samengesteld uit:

- een tegemoetkoming met terugwerkende kracht in de kosten van opvang van voormalige leerlingen van de Hoenderloo school (bate € 0,3 miljoen);
- een vrijval van niet tot besteding gekomen Prestatiebox gelden (bate € 0,8 miljoen);
- een premiekorting van het Participatie Fonds. In november en december 2021 is onverwacht geen premie in rekening gebracht door het fonds dat in het PO zorgdraagt voor bekostiging van (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkeringen. Er is sprake van een financieel overschot vanwege lagere werkloosheidsuitkeringen in het onderwijs, dat middels een premiekorting in het boekjaar verrekend wordt met de deelnemers (bate € 0,5 miljoen);
- Het beleggingsresultaat op de private beleggingsportefeuille (bate € 0,1 miljoen).

Mede vanwege de incidentele baten toont het resultaatbeeld 2021 per school eveneens batige exploitatieresultaten. Met name de leerroute 6/7 scholen ronden 2021 vanwege de samenloop van langdurig openstaande vacatures en de extra corona opbrengsten af met relatief hoge batige eindsaldi.

Participatiefonds

De Onderwijsspecialisten is (verplicht) aangesloten bij de stichting Participatiefonds. Het Participatiefonds draagt zorg voor de verdeling van het financiële risico van schoolbesturen in het primair onderwijs. Alle schoolbesturen in het primair onderwijs betalen hier premie voor. Het fonds betaalt de uitkeringskosten van werkzoekend onderwijs-personeel als een schoolbestuur heeft voldaan aan de voorwaarden die in het reglement staan. Er is sprake van premiedifferentiatie, afhankelijk van de uitkeringskosten per school. Het personeelsbeleid is erop gericht de wachtgeldverplichtingen tot een minimum te beperken. Voor de huisvestingsgelden, onderdeel van de Rijks-bekostiging, geldt dat deze conform wet- en regelgeving tot besteding zijn gekomen.

1.8 TREASURYBELEID 2021

Schatkist bankieren

Het beheer van de liquide middelen en het beleggingsbeleid van De Onderwijsspecialisten is geformaliseerd op basis van een Treasury Statuut en een jaarlijks Treasury Plan. In het statuut zijn de kaders met betrekking tot beheersing van rentekosten en –risico's, financiering, beheer en beleggingen vastgelegd. Wettelijke randvoorwaarden worden daarbij in acht genomen. Gemiddeld was de omvang van de liquide middelen in 2021 € 34,5 miljoen. Van de liquiditeit maakt ook het privaat vermogen deel uit. Per 31 december 2021 bedraagt het privaat vermogen € 1,8 miljoen. De reserves en voorzieningen zijn beperkt vastgelegd in activa, en zijn overwegend in liquiditeit beschikbaar. Gezien de kosten van liquiditeitsbeheer wordt sinds april 2021 de gehele liquiditeit, met uitzondering van het private deel, op basis van Schatkistbankieren beheerd. In 2021 zijn geen leningen aangetrokken.

Vanwege de overgang naar Schatkistbankieren zijn de rentekosten voor liquiditeitsbeheer vervallen (besparing in 2021 periode april december € 135.000) en is het kasbeheer risicoarm georganiseerd. Afgeleid van de markttrentes (EONIA) wordt actueel een rentevoet van 0% over creditstanden gerekend, en kan tegen lage rente (met een opslag van 0,1%) geld geleend worden. Schatkistbankieren vindt plaats in samenwerking met huisbankier de Rabobank. Betalingen vinden op reguliere wijze plaats via de huisbankier. Er is een dagelijkse maximale betaallimiet overeengekomen, en dagelijks wordt het saldo van de rekening aangezuiverd of afgeroomd vanuit het ministerie.

Beleggingsresultaat private vermogen

Het private vermogen is op basis van het beleggingsresultaat in 2021 aangegroeid van € 1.714.750 tot € 1.787.832 ultimo 2021. Daarmee is een beleggingsrendement gerealiseerd van netto 4,26% (bruto rendement 4,61%, kosten 0,35%). De beleggingsportefeuille is in juli 2021 aangekocht en is samengesteld uit 55% aandelen, 43% obligaties en 2% liquiditeiten.

1.9 VERMOGENSPOSITIE

De vermogenspositie van De Onderwijsspecialisten verhoudt zich goed tot de signaleringswaarden van de PO-Raad. Het vermogen per 31 december 2021 is lager dan de signaleringswaarde uit de PO Benchmark (bron <https://benchmarkpovo.nl/dashboard/benchmark-po>). Het signaleringskader van de PO-Raad wijkt af van het kader van de Inspectie van het Onderwijs. De PO-Raad hanteert bij de bepaling van de signaleringswaarde voor het buffervermogen een opslagfactor van 1,5 voor schoolbesturen met overwegend (v)so scholen. De aanname dat het (V)SO een afwijkend risicoprofiel kent van het reguliere po is gebaseerd op een beleidsregel van de Inspectie van het Onderwijs uit 2010.

Met ingang van 2020 hanteert de Inspectie van het Onderwijs deze differentiatie in risicoprofiel van het V(SO) niet meer. In relatie tot de signaleringswaarde van de Inspectie van het Onderwijs is daardoor sprake van een vermogenssurplus van € 1.5 miljoen per 31 december 2021. De coronacrisis en de gedeeltelijke scholen-sluiting daaruit volgend, heeft in 2021 (evenals het voorgaande jaar) een dempend effect gehad op de kostenontwikkeling. Met name de uitgaven voor deskundigheidsbevordering, ziektevervangende en leermiddelen zijn lager dan begroot c.q. lager dan in voorgaande jaren.

Het eigen vermogen van De Onderwijsspecialisten per 31 december 2021 bedraagt afgerond € 28,1 miljoen en is als volgt samengesteld:

Algemene reserve		12.254.582
Bestemmingsreserves publiek:		
- duurzaamheid	950.000	
- materialisatie nieuwbouw	1.152.258	
- onderwijsvernieuwing & innovatie	2.280.000	
- Nationaal programma Onderwijs	2.000.688	
- Vereenvoudiging stelsel bekostiging PO	5.180.711	
- Meerjaren onderhoud	2.500.000	
		14.063.657
Private reserves		1.787.831
Totaal eigen vermogen		28.106.070

Van het eigen vermogen is € 1,8 miljoen privaat vermogen. Ultimo 2021 zijn voorzieningen getroffen tot een bedrag van € 10,4 miljoen, met name samengesteld uit meerjarig voorziene onderhoudsverplichtingen (€ 8,53 miljoen) en jubileumuitkeringen (€ 1,32 miljoen). Gerelateerd aan het balanstotaal en de exploitatiesom 2021, leidt dit tot de volgende financiële kernratio's:

Weerstandsvermogen	24 %
Solvabiliteit	46 %
Solvabiliteit II	65 %
Kapitalisatiefactor (correctie NPO, OCW, MJOP en Privaat vermogen)	43%

Afgezet tegen het herziene referentiekader van de Inspectie van het Onderwijs (ref. Kengetallen en Signaalwaarden Inspectie van het Onderwijs) is het feitelijk eigen vermogen hoger dan volgens het referentiekader wenselijk. Er is sprake van een vermogen surplus van € 1,5 miljoen. Het surplus is als volgt toe te lichten:

Feitelijk eigen vermogen	28.106.070
Correcties:	
- Privaat vermogen	-1.787.831
- Bestemmingsreserve NPO	-2.000.688
- Stelselwijziging bekostiging PO	-5.180.711
- Meerjaren onderhoud	-2.500.000
Eigen vermogen ultimo 2021	16.636.840
Normatief EV (o.b.v. financierings- en bufferfunctie EV) cf. voorstel lvhO	
- Boekwaarde materiële vaste activa	9.761.574
- Aanschafwaarde gebouwen	nvt
- Boekwaarde immateriële vaste activa	121.948
- Liquiditeitsbuffer	5.245.217
Normatief eigen vermogen cf voorstel lvhO	15.128.739
Surplus	1.508.101

Het surplus zal op basis van het herzien strategisch beleidsplan 2022-2024 tot besteding gaan komen. In dit kader zal nadere planvorming voor de incidentele besteding plaatsvinden.

Risico's en risicobeheersing

De voorspelbaarheid van het inkomsten- en uitgavenpatroon van De Onderwijsspecialisten is de afgelopen jaren afgenomen. Er is toenemend sprake van fluctuerende leerlingaantallen, zowel bij de start, als in de loop van het schooljaar. Verwijzingspatronen naar het speciaal onderwijs wijzigen, en ook de omvang van de tussentijdse instroom van leerlingen neemt toe. Ook het uitgavenpatroon verliest aan voorspelbaarheid, met name door arbeidsmarkt-ontwikkelingen maar ook door (landelijk eveneens gesignaleerde) achterblijvende materiële bekostiging. De Onderwijsspecialisten besteedt toenemend aandacht aan risicobeheersing. Per onderdeel van de P&C cyclus wordt in analyses, rapportages en de gesprekkencyclus aandacht besteed aan risicobeheersing.

Onder risicobeheersing wordt in dit verband verstaan het geheel aan maatregelen en activiteiten dat erop gericht is de risico's binnen een aanvaardbaar niveau te houden. Bij de risicobeheersing is balans tussen zogenaamde 'hard' en 'soft' controls het uitgangspunt. Waarbij kort gezegd de 'hard' controls beogen onder meer gewenst gedrag af te dwingen door bijvoorbeeld procedures, functiescheidingen en administratieve systemen.

De 'soft' controls leggen de nadruk op de cultuur en gedragingen van het management en medewerkers. Hierbij wordt gestuurd op waarden en integriteit als basis voor de interne beheersing. In de onderstaande tabel worden de belangrijkste soft en hard controls vermeld.

Soft controls	Hard controls
Stelsel Totale kwaliteit	Managementstatuut
Organisatiecultuur	Planning & control cyclus
Sturingsfilosofie	Stelsel AO-IB
Intervisie en schoolbezoeken	Autorisaties & procuratieschema
Interne audits – kwalitatief	Interne audits – kwantitatief
	Controleopdracht extern accountant & controleplan

Risico's worden onderscheiden op vier domeinen, te weten strategische risico's, operationele risico's, financiële risico's en risico's vanwege wet en regelgeving. Waar mogelijk worden passende maatregelen (beheersmaatregelen) genomen om deze risico's en onzekerheden het hoofd te bieden. Onvermijdelijk resteren er niet (volledig) beheersbare risico's waaraan de organisatie wordt blootgesteld. Instandhouding van een minimale financiële buffer moet borgen dat deze risico's de continuïteit van de organisatie niet in gevaar kunnen brengen. Op basis van de risicoanalyse is per risicocategorie het risico gekapitaliseerd. Kapitalisatie vindt plaats door de impact en de kans vast te stellen. Op basis daarvan is een wegingscoëfficiënt per risico bepaald. Het totale risico van De Onderwijsspecialisten is op basis hiervan gekapitaliseerd op € 10,0 miljoen. Dit is beperkt hoger dan het normatief vermogen (exclusief liquiditeitsbuffer) volgens de Inspectie van het Onderwijs. Dat het risico hoger is dan volgens het referentiekader van de Inspectie voor het onderwijs weerspiegelt het feit dat het risicoprofiel van een speciaal onderwijsinstelling afwijkt van dat van een reguliere po- instelling. Het normatief kader van de Inspectie van het Onderwijs differentieert niet naar regulier en speciaal onderwijs.

Het gewogen risico is als volgt te specificeren:

STRATEGISCH RISICO	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Accommodatie van krimp & groei	Onzekerheid over in- en uitstroom van leerlingen raakt 5% van de leerling populatie.	Schaal van de organisatie maakt dat leerlingen, binnen de grenzen van thuis nabij onderwijs, gehergroepeerd kunnen worden en verplichtingen kunnen worden afgebouwd.	€ 1.904.000	5	4	60%	€ 1.142.000
Arrangeren van onderwijs (en zorg)	Mate van gespecialiseerde ondersteuning (gedrag, EMB) neemt toe, met complexe financiering, oplopende kostprijs en complex ontwikkelperspectief.	Intensieve afstemming arrangementen met ketenpartners en ouders, zicht op kostprijsontwikkeling, ex ante en ex post.	€ 3.140.000	5	3	30%	€ 942.000
Bedrijfsvoering	Onvoldoende adaptief vermogen met betrekking tot onderwijskwaliteit en randvoorwaardelijke organisatie (personeel, huisvesting, verslaglegging, ICT etc.) kan continuïteit van de organisatie raken.	Ondersteunende dienst, planning & control en AO/IB. Bedrijfsmatige flexibele schil en specifiek gevormde bestemmingsreserves borgen het adaptief vermogen	€ 10.400.000	5	1	10%	€ 1.040.000
							€ 3.124.000

21

OPERATIONEEL RISICO	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Duurzame inzetbaarheid personeel	Onvoldoende beschikbaarheid van competent en gekwalificeerd personeel. CAO PO is met name gericht op rechten van medewerkers en biedt beperkte ruimte voor differentiatie en formatieve flexibiliteit (sterke ontslagbescherming). Personeelsverloop PO is relatief laag.	Het integraal personeelsbeleid agendeert en stuurt op duurzame mobiliteit en inzetbaarheid van gekwalificeerde medewerkers.	€ 2.400.000	5	3	30%	€ 720.000
Verander-agenda	Impact van de 'verander-agenda' (innovaties + fusies) legt beslag op de capaciteit en flexibiliteit van medewerkers extra en is een risico voor uitvoering van de reguliere activiteiten.	Er is verhoogde aandacht voor ziekteverzuim en werkdruk. Er is een flexibele schil die bijdraagt aan opvang van tijdelijke knelpunten.	€ 300.000	4	3	30%	€ 90.000
Dienstverlening	Expertise speciaal onderwijs wordt ingezet binnen regulier onderwijs o.b.v. detachering van medewerkers. Marktwerking leidt tot druk op detacheringstarief.	Sturing op volledige detachering van beschikbare formatie inzet derden. Op termijn wordt gestreefd naar volledige afbouw betrokken formatie. Er is een voorziening gevormd voor afbouw.	(voorziening Passend Onderwijs mitigeert risico)				
ICT & informatie-huishouding	Impact van digitalisering geldt voor alle bedrijfsprocessen. Kwetsbaarheid in termen van afhankelijkheid, privacy, kostenimpact en wet- en regelgeving neemt toe. Risico op ransomware.	Twee jaarlijkse ICT audit. Inmiddels is een functionaris voor gegevensbescherming aangesteld. ICT maakt onderdeel uit van de crisisorganisatie en maatregelen. Migratie naar Azure gerealiseerd in 2022, verlaagt het risico.	€ 1.000.000	5	44	60%	€ 600.000
Incidenten & crisis	Schoolomgeving is gevoelig voor crisis. Het betreft een kwetsbare c.q. vatbare doelgroep. Impact incidenten is groot.	Preventieve maatregelen waaronder veiligheids-cursussen, samenwerking met gedragswetenschappers en het protocol crisismanagement (De veilige school)	PM				PM
							€ 1.410.000

FINANCIËEL RISICO	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Innovatief vermogen	Onvoldoende beschikbaarheid van innovatief vermogen c.q. uitblijven van onderwijskundige innovatie en vernieuwing, leidt tot kwaliteitsverlies op lange termijn.	Een Innovatiefonds wordt duurzaam in stand gehouden, met een omvang van € 2,3 mio om innovatieve projecten te initiëren (Reserve Onderwijsvernieuwing)	€ 2.300.000	5	2	30%	€ 690.000
Financiële verplichtingen korte termijn	De organisatie kan niet voldoen aan betaalverplichtingen op korte termijn en of verbindt zich onnodig.	Treasurybeleid en de betaalorganisatie voldoen aan te stellen (wettelijke) eisen. Verplichtingenregistratie vraagt aandacht.	€ 10.400.000	5	1	10%	€ 1.040.000
							€ 1.730.000

WET- EN REGELGEVING	Risico	Beheersmaatregel	Berekend risico	Impact	Kans	Weging	Kapitalisatie risico
Compliance	Verkeerde interpretatie van (wijzigende) wet- en regelgeving kan leiden tot onjuiste registratie, verslaglegging en / of verantwoording.	Nadrukkelijk aandachtsgebied binnen corporate governance, externe toetsing door accountant & inspectie, verzekeraars en belastingdienst. Met belastingdienst is stelsel van horizontaal toezicht overeengekomen.	€ 1.500.000	5	1	10%	€ 150.000
Administratieve lastendruk	Maatschappelijk/ politieke verwachtingen en vereisten met betrekking tot rekening & verantwoording nemen toe. Kosten- en tijdsbeslag van het onderwijzend personeel kan uit balans raken. Verantwoording kan verworden tot een doel in plaats van een middel.	De organisatie neemt rol als "hitteschild", met genormeerde budgetquote (8%). Interne verantwoording geldt als middel tot verbetering kwaliteit van onderwijs, en niet anders.	€ 4.500.000	5	1	10%	€ 450.000
Inconsistentie	Veranderende overheidsvisie heeft een grote impact op de bekostiging en inrichting in het (speciaal) onderwijs.	Betreft exogene factor, behoudens door participatie in landelijke branchevertegenwoordiging is mate van beïnvloeding beperkt.	€ 10.400.000	5	3	30%	€ 3.120.000
							€ 3.736.000
Totaal							€ 10.000.000

Het berekend risico is het maximale risico dat zich kan voordoen. Voor zowel impact als kans geldt dat deze op basis van een score van 1 t/m 5 worden vastgesteld, waarbij 1 de laagste en 5 de hoogste score is. Op basis van de impact x kans dat het risico zich voordoet wordt de wegingsfactor bepaald en daarmee ook het kapitalisatie risico.

Op grond van het risicoprofiel en de risicobereidheid van de organisatie wordt een eigen vermogen van € 10 miljoen als minimaal buffervermogen beschouwd. Het vermogen van De Onderwijsspecialisten is toereikend om de gesignaleerde risico's het hoofd te bieden, met inachtneming van de overige functies van het eigen vermogen (waaronder de financieringsfunctie van het eigen vermogen).

1.10 TOEKOMSTVERWACHTING EN BEGROTING 2022 DE ONDERWIJSSPECIALISTEN

Corona heeft de afgelopen twee jaar effect gehad op het exploitatieverloop. Naar het zich laat aanzien zal dit helaas ook voor 2022 gelden. Uit de resultaatontwikkeling in 2020 en 2021 blijkt dat corona een dempend effect heeft op de kosten voor deskundigheidsbevordering, studiedagen, leermiddelen en inleen personeel. Gevoegd bij de krapte op de arbeidsmarkt voor met name leerkrachten (langdurig openstaande vacatures) leidde dit in 2020 en 2021 tot een onderbesteding van beschikbare gelden c.q. exploitatieoverschotten. De begroting 2022 gaat uit van een volledige benutting van de beschikbare middelen en flankerend beleid om het arbeidsmarkt bereik zo goed als mogelijk uit te nutten.

23

De organisatie brede beleidsimpulsen op het gebied van opleiding & scholing, arbeidsmarkt, arbeidstoeleiding en kansen voor medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt worden bekostigd uit (innovatie- en ESF) reserves. De arbeidsmarktimpuls leidt onder meer tot bovenschools bekostigde aanstelling van 10 fte zij-instromers additioneel. Project banenimpuls moet in 2022 leiden tot aanstelling van minimaal één medewerker met een afstand tot de arbeidsmarkt per school. De meerkosten voor aanstelling en begeleiding worden de komende drie jaar bekostigd uit o.a. ESF reserves.

De vereenvoudiging van de bekostiging voor het PO en de stelselwijziging voor waardering van de reservering voor het meerjarig onderhoud hebben forse impact op het vermogensbeeld van het gezamenlijke PO en dus ook De Onderwijsspecialisten in 2022. Het directe exploitatie-effect van beide maatregel zal naar verwachting beperkt zijn. Wel neemt het risicoprofiel toe met betrekking tot bekostiging van tussentijdse groei en bestendiging van bijzondere bekostigingsvormen (expertisebekostiging).

De aanhoudende groei van het aantal leerlingen, zowel bij aanvang van het scholjaar als tussentijds, leidt tot knelpunten in de huisvesting. Een aantal scholen kampt met een tekort aan faciliteiten en leslokalen. De doorlooptijden voor aanvraag en realisatie van additionele huisvesting zijn lang, en hebben impact op de kwaliteit van onderwijs (te grote klassen, verwijzen naar andere scholen, onvoldoende praktijk voorzieningen). In de begroting is rekening gehouden met meerkosten voor huisvesting, ook vanwege realisatie van nieuwbouw in Arnhem in 2022.

De exploitatie van een aantal scholen staat onder druk. Dit is enerzijds toe te schrijven aan schaaffecten vanwege meerjarig terugloop van het aantal leerlingen, zowel vanwege demografie als door vermindering van verwijzing. Dit geldt met name voor een aantal scholen in de regio Oost Gelderland. Anderzijds staat de exploitatie van een aantal scholen onder druk door achterblijvende ondersteuningsbekostiging (samenwerkingsverbanden) en / of bekostiging van zorg (gemeenten). Dit geldt met name voor scholen in de regio Ede en Deventer.

1.11 CONTINUÏTEITPARAGRAAF

De continuïteitsverwachting is gebaseerd op de (goedgekeurde) meerjaren begroting. De meerjaren verwachting gaat uit van de volgende veronderstellingen met betrekking tot de ontwikkeling van de leerlingaantallen en formatie:

	telling T: 1 okt. 2020 2022	telling T+1 2023	telling T+2 2024	telling T+3 2025
Aantallen leerlingen	4.245	4.136	4.153	4.142
Personele bezetting	1.235	1.200	1.160	1.160
Samenstelling personele bezetting:				
Bestuur & directie	62	62	62	62
Personeel primair proces	1.013	948	948	948
Ondersteunend personeel & overige	160	150	150	150
Totaal	1.235			

24

De meerjaren begroting en balans maakt deel uit van de vastgestelde begroting 2022. De meerjaren verwachting gaat uit van de volgende veronderstellingen:

- Op basis van de strategienota Dienstverlening wordt gestreefd naar een afbouw van de contractportefeuille en daaraan formatie Dienstverlening op basis van overdracht formatie aan samenwerkingsverbanden onderwijsinstellingen. Vanwege de afbouw van formatie in de planperiode tot en met 2023 wordt totaal € 0,2 miljoen aan de voorziening passend onderwijs onttrokken. Uitgegaan wordt van een afbouw van 15 fte onderwijzende formatie in 2022 en 2023.
- Het Nationaal Programma Onderwijs eindigt medio 2023. Als gevolg van o.a. de krapte op de arbeidsmarkt, zal het gehele NPO-budget naar verwachting niet binnen twee schooljaren tot besteding komen. De onderbesteding wordt tijdelijk toegevoegd aan het eigen vermogen middels de vorming van een bestemmingsreserve. Met de gevormde bestemmingsreserve is in de meerjarenbegroting en - balans geen rekening gehouden. Het wegvallen van het NPO draagt bij aan de daling van de Rijksbijdrage van € 4,6 miljoen gedurende de planperiode. Het vervallen van de NPO bekostiging leidt tot een afbouw van 40 fte OP en OOP per 2024.

De voor 2023 geplande vereenvoudiging van de bekostiging heeft voor de Onderwijsspecialisten een negatief effect van € 1,8 miljoen. Deze wordt met name veroorzaakt door het vervallen van de groei-bekostiging (effect € 1,0 miljoen), vervallen van de leeftijds-differentiatie (GGL) bij de personele bekostiging (effect € 0,2 miljoen) verlaging EMB- tarief (effect 0,24 miljoen) en vervallen van de 2% SBO Regeling (effect 0,16 miljoen). De lagere bekostiging wordt met name gerealiseerd door afbouw van tijdelijke inzet van personeel (10 fte OP) en ondersteunende formatie (10 fte).

- De in 2022 begrote beleidsintensivering zal ook in 2023 gecontinueerd worden (€ 1,5 miljoen).
- Op basis van vervangende nieuwbouw van één school in Arnhem in 2021 tot en met medio 2022 wordt een bijdrage in de herhuisvestingskosten begroot van € 1,2 miljoen. Deze bijdrage wordt gedekt uit de opgebouwde voorziening groot onderhoud. De onttrekking vindt in 2023 plaats.
- Het aantal leerlingen zal over de periode 2021 tot en met 2024 beperkt dalen.
- De jaarlijkse afschrijvingen bedragen € 2,1 miljoen. De jaarlijks afgeschreven activa worden hetzelfde jaar weer geherinvesteerd. Dit investeringsvolume bedraagt in 2022 € 3,8 miljoen.
- De meerjarenbegroting gaat uit van een jaarlijkse onttrekking aan de voorziening groot onderhoud van nihil. De onttrekking betreft het saldo van dotaties en onttrekkingen aan de voorzieningen, afgezien van de bovenstaand vermelde herhuisvestings-initiatieven. Daarnaast wordt in 2023 een eenmalige dotatie van ca. € 2,5 miljoen voorzien op grond van een stelselwijziging.
- De voorgenomen vereenvoudiging van de bekostiging voor het PO per 1 januari 2023 zal leiden tot het vervallen van de eeuwigdurende vordering op het Ministerie van OCW op grond van het vigerende betaalritme. Het ministerie heeft aangegeven dat deze vordering niet vereffend zal worden vanuit het ministerie. De vordering wordt ten laste van het eigen vermogen afgeboekt in 2022.

Meerjarig leidt dit tot de volgende ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen:

	2022	2023	2024	2025	2026
KAPITALISATIEFACTOR (BT / TO)	42%	41%	41%	41%	41%
LIQUIDITEIT OBV CURRENT RATIO (vlottende activa / schulden kt)	3,0	2,7	2,7	2,7	2,7
SOLVABILITEIT 1 (EV/ TV)	46%	39%	39%	39%	39%
SOLVABILITEIT 2 ((EV+ VOORZ) / TV)	71%	69%	69%	69%	69%
RENTABILITEIT OBV TOTALE BATEN	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
WEERSTANDSVERMOGEN	19%	16%	16%	16%	16%

25

De meerjarige exploitatieverwachting is als volgt weer te geven:

	2022	2023	2024	2025	2026
Baten					
Rijksbijdrage	101.002.000	96.880.000	95.530.000	95.295.000	95.295.000
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	791.000	791.000	791.000	791.000	791.000
Overige baten	1.236.000	1.236.000	1.236.000	1.236.000	1.236.000
Totaal Baten	103.029.000	98.907.000	97.557.000	97.322.000	97.322.000
Lasten					
Personele lasten	84.083.000	80.178.000	78.328.000	78.093.000	78.093.000
Overige personeelskosten	6.344.000	6.344.000	6.344.000	6.344.000	6.344.000
Ontvangen vergoedingen personeel	-348.000	-348.000	-348.000	-348.000	-348.000
Afschrijvingen	2.067.000	2.123.000	2.123.000	2.123.000	2.123.000
Huisvestinglasten	5.610.000	8.110.000	5.610.000	5.610.000	5.610.000
Overige lasten	6.850.000	6.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
Totaal lasten	104.606.000	102.907.000	97.557.000	97.322.000	97.322.000
Saldo Baten & Lasten	-1.577.000	-4.000.000	0	0	0
Buitengewone lasten	5.314.000	0	0	0	0
Resultaat	-6.891.000	-4.000.000	0	0	0
Bestemmingsreserve NPO	600.000				

De balansprognose op basis van de meerjarige verwachtingen is als volgt:

26

	2022	2023	2024	2025	2026
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	261.000	261.000	261.000	261.000	261.000
Materiële vaste activa					
Inventaris en apparatuur	6.219.000	7.419.000	7.419.000	7.419.000	7.419.000
Overige materiële vaste activa	333.000	333.000	333.000	333.000	333.000
Activa in uitvoering					
Viottende activa					
Vorderingen					
Debiteuren	743.000	743.000	743.000	743.000	743.000
Ministerie van OCW					
Overige vorderingen	2.485.000	2.485.000	2.485.000	2.485.000	2.485.000
Overlopende activa	801.000	801.000	801.000	801.000	801.000
Liquide middelen	31.975.000	28.175.000	28.175.000	28.175.000	28.175.000
Totaal Activa	42.817.000	40.217.000	40.217.000	40.217.000	40.217.000

	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen					
Algemene reserve	10.472.000	6.472.000	6.472.000	6.472.000	6.472.000
Bestemmingsreserves publiek	7.458.000	7.458.000	7.458.000	7.458.000	7.458.000
Bestemmingsfonds privaat	1.696.000	1.696.000	1.696.000	1.696.000	1.696.000
Voorzieningen					
Onderhoudsvoorziening	9.623.000	11.123.000	11.123.000	11.123.000	11.123.000
Overige voorzieningen	1.213.000	1.113.000	1.113.000	1.113.000	1.113.000
Langlopende schulden	271.000	271.000	271.000	271.000	271.000
Kortlopende schulden					
Crediteuren	1.757.000	1.757.000	1.757.000	1.757.000	1.757.000
Belasting, premies, sociale verzekeringen	2.793.000	2.793.000	2.793.000	2.793.000	2.793.000
Pensioenen	930.000	930.000	930.000	930.000	930.000
Overige schulden	499.000	499.000	499.000	499.000	499.000
Overlopende passiva	6.105.000	6.105.000	6.105.000	6.105.000	6.105.000
Totaal Passiva	42.817.000	40.217.000	40.217.000	40.217.000	40.217.000

1.12 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Een organisatie als De Onderwijsspecialisten draagt een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Allereerst natuurlijk ten opzichte van leerlingen, ouders en verzorgers, het voltallige personeel en de gmr. Maar ook ten opzichte van bijvoorbeeld de maatschappelijke partners, de gemeenten waar de scholen van De Onderwijsspecialisten zijn gevestigd, en de Inspectie van het Onderwijs. We vinden het belangrijk om jaarlijks verantwoording af te leggen over ons functioneren en ons toezicht aan die belanghebbenden. Dat doen we door in ons jaarverslag uitgebreid en transparant verslag te doen van alle relevante besluiten en activiteiten. Maar ook los van het jaarverslag vinden we het belangrijk dat anderen snappen wat we doen en beogen. Daarom gaan we altijd uit van een houding waarin openheid, meewerken en meedenken centraal staan.

De raad van toezicht helpt De Onderwijsspecialisten haar doelen te halen door integraal toezicht te houden. Wij houden in de gaten of het bestuur op koers ligt om de doelen te bereiken en de risico's daarbij adequaat beheerst. We hebben daarbij een integrale blik: we toetsen de strategische besluitvorming aan de missie, visie, identiteit en continuïteit van De Onderwijsspecialisten. Dat betekent ook dat we ons bezighouden met het functioneren van alle systemen en mensen binnen de organisatie van De Onderwijsspecialisten. En het betekent dat we het beleid, de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden door het bestuur beoordelen op samenhang en consistentie. Bovendien kijken we naar de continuïteit van en de algemene gang van zaken binnen De Onderwijsspecialisten, en naar de naleving van wet- en regelgeving.

Als raad van toezicht geven we actief invulling aan onze verantwoordelijkheid. Daarom kijken we altijd samen met het bestuur vooruit, en gaan we echt het gesprek aan. Dat doen we in een sfeer van maximaal vertrouwen met het college van bestuur. We zijn bovendien voortdurend gericht op ontwikkeling van ons toezicht. Hoe meer ons toezicht bijdraagt aan het bereiken van de doelen van de organisatie, hoe beter het is. We baseren ons daarbij op goede informatie, zijn zorgvuldig in onze besluitvorming, én betrekken de juiste belanghebbenden erbij. En uiteraard zijn we uitstekend op de hoogte van de relevante wet- en regelgeving en de Code goed bestuur voor PO - en houden we ons daaraan.

Die voortdurende dialoog en die continue focus op ontwikkeling zijn in lijn met de manier van werken binnen De Onderwijsspecialisten. In de hele organisatie wordt gewerkt volgens de principes van Anders Vasthouden. Dat betekent niet loslaten, of alleen maar achteraf oordelen op basis van cijfers of vinklijsten. Het betekent een nieuwe manier waarin iedereen zijn bijdrage levert. Open, op een basis van vertrouwen mét oog voor mogelijkheden en risico's. Aan deze manier van werken willen wij een bijdrage leveren, als kritische vriend van het college van bestuur.

Anders vasthouden

De samenwerking tussen de raad van toezicht en het college van bestuur verloopt op een professionele en doorgaans harmonieuze wijze. De besturingsfilosofie van het 'Anders Vasthouden' wordt ook toegepast in het toezicht. De raad van toezicht heeft deze werkwijze verwerkt in haar toezicht visie en -kader. Tot de toezicht houdende taken van de raad van toezicht rekenen wij ook het toezicht op de doelmatige bestemming en aanwending van de verkregen middelen. In de wijze van samenwerking, gestoeld op dialoog, komt deze invloed het beste tot uitdrukking. Voorbeelden én uitkomsten van deze rol in 2021 zijn de aangescherpte scherping van de beleidsontwikkeling op het gebied van arbeidsmarktbenadering, informatieveiligheid, nieuwbouw, en risicomangement.

Samenstelling van de raad van toezicht

De raad van toezicht bestond op 31 december 2021 uit de volgende personen:

Functie	Naam	Deelname commissie
Lid	De heer C.H. Achterberg	Voorzitter Auditcommissie
Lid	De heer A.M. Boone	Lid op voordracht van de gmr
Lid	Mevrouw J.M. Arink	Voorzitter Commissie Onderwijskwaliteit
Lid	Mevrouw M.L. van Loon	Lid Commissie Onderwijskwaliteit
Lid	De heer J.H.M. Hermsen	Lid Auditcommissie
Lid	De heer Th.M.M. Hoex	Lid Remuneratiecommissie en lid Commissie Onderwijskwaliteit
Voorzitter	De heer J.H.A. van Oostrum	Lid Remuneratiecommissie

Bij de uitvoering van haar taken laat de raad zich bijstaan door drie commissies: de Auditcommissie, Remuneratiecommissie en de Commissie Onderwijskwaliteit. De commissies worden samengesteld uit leden van de raad. Zij voeren het overleg met het college van bestuur en leden van de directie van de stafdiensten of (incidenteel) andere (beleid)medewerkers van De Onderwijsspecialisten. Een lid uit de raad van toezicht is door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) voorgedragen om namens de raad van toezicht de verbinding tussen gmr en raad van toezicht te behartigen. De raad van toezicht heeft in het afgelopen jaar vijf keer vergaderd. Daarnaast vinden er periodieke overleggen plaats tussen de voorzitter van de raad van toezicht en het college van bestuur.

Strategisch beleid van de organisatie

Het strategisch beleid en Het Koersplan was in 2021 een regelmatig terugkerend onderwerp in de vergaderingen van de raad van toezicht. De ontwikkelingen die van invloed zijn op dit beleid worden besproken in het kader van de kwaliteitscyclus van de organisatie. Ook was het NPO, de arbeidsmarkt en de ontwikkelingen van het huisvestingsbeleid regelmatig onderwerp van gesprek. Hierbij speelde ook het thema duurzaamheid een rol van betekenis.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr)

De heer Boone is door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) voorgedragen om namens de raad van toezicht de verbinding tussen gmr en raad van toezicht te behartigen.

Tussen de gmr en het betrokken lid van de raad van toezicht is regelmatig overleg. Eén keer per jaar is er een bespreking met een brede afvaardiging van de raad van toezicht en de gmr en is er een gezamenlijke themabijeenkomst tussen de volledige raad van toezicht, de gmr en het college van bestuur. De onderwerpen van deze bijeenkomst worden verbonden aan de thema's uit de vigerende Kaderbrief van het college van bestuur. De gmr stelt een eigen jaarverslag op van haar werkzaamheden; dit verslag kan worden opgevraagd bij de gmr.

Kwaliteit van het onderwijs

De Commissie Onderwijskwaliteit volgt de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs in de organisatie. Aangezien het verzorgen van goed onderwijs de primaire taak is van de organisatie, vindt de raad het belangrijk om zijn toezicht ook te richten op de kwaliteit van het onderwijs. Het is daarbij evident dat de echte kennis en deskundigheid zich in de organisatie zelf bevindt.

De Commissie Onderwijskwaliteit heeft in 2021 haar aandacht onder andere gericht op de impact van de corona pandemie, en de continuïteit van onderwijs in moeilijke omstandigheden. In de vergaderingen van deze commissie met het college van bestuur en de beleidsmedewerker kwaliteit is gesproken over het kwaliteitsbeleid en onderwijsachterstanden als gevolg van de gedeeltelijke scholensluiting. Daarnaast zijn de bevindingen van de periodieke schoolonderzoeken van de Inspectie van het Onderwijs besproken.

Auditcommissie en financiën

De raad van toezicht heeft in de vergadering van juni in (digitale) aanwezigheid van de externe accountant het accountantsverslag, het bestuursverslag en de jaarrekening 2020 besproken en goedgekeurd. De bespreking is voorbereid door de Auditcommissie. De commissie heeft de diverse tussentijdse financiële management-rapportages besproken om te toetsen hoe het college van bestuur omgaat met de sturing en beheersing van de financiële resultaten. Deze rapportages bevatten informatie over de analyses van de begroting 2021 versus de forecast voor 2021. In de vergadering van december heeft de commissie de managementletter besproken. Daarbij is ook aandacht besteed aan de doelmatigheid van de bestedingen. Niet alleen wat betreft de vraag of de middelen (en vermogen) worden ingezet voor het doel waarvoor deze bestemd zijn, maar ook of er sprake is van een planmatige en beheerste besteding. De Auditcommissie heeft regelmatig overleg met het college van bestuur en de directeur bedrijfsvoering. In de vergaderingen zijn onderwerpen voorbereid ten behoeve van de agenda van de raad van toezicht. Dit betreft onder andere inkoop & aanbesteding, de controleopdracht voor de jaarrekening 2021, de managementletter, de begroting en de jaarrekening, risicomanagement, de periodieke financiële rapportages en het treasury plan. Het afgelopen jaar is bijzondere aandacht uitgegaan naar de aansluiting van VSO De Bolster en risicobeheersing.

Remuneratiecommissie

Deze commissie overlegt twee maal per jaar met het college van bestuur omtrent onder andere het functioneren van het college van bestuur en het arbeidsvoorwaardenbeleid. De commissie vervult een voorbereidende en adviserende rol richting de raad van toezicht. In 2021 heeft de commissie een periodiek functioneringsgesprek gevoerd met de leden van het college van bestuur en hierover verslag gedaan aan de raad van toezicht.

Arnhem, juni 2022

A.A. Berendsen

Voorzitter college van bestuur

H.J.M. Loeffen

Lid college van bestuur

J.H.A. van Oostrum

Voorzitter raad van toezicht

2 JAARREKENING

2.1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

Algemeen

Onze scholen bieden (voortgezet) speciaal onderwijs aan leerlingen die specifieke ondersteuning nodig hebben. Bijvoorbeeld leerlingen die moeilijk leren, een lichamelijke of meervoudige beperking hebben, chronisch ziek zijn of extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag.

De Onderwijsspecialisten is statutair gevestigd in Arnhem en is ingeschreven bij het Handelsregister Kamer van Koophandel onder nummer 41051951. Het adres van De Onderwijsspecialisten is Vossenstraat 6, 6811 JL te Arnhem.

Het bestuur heeft het opstellen van de jaarrekening gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de stichting. De jaarrekening van De Onderwijsspecialisten over het jaar 2021 presenteert een positief resultaat. Het werkkapitaal ultimo 2021 is positief. Bij ongewijzigd beleid zal de stichting in de komende jaren aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met de daarin aangeduide uitzonderingen.

Grondslagen algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening luidt in euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van De Onderwijsspecialisten is.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de bestuurder oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Er is geen sprake van secundaire financiële instrumenten.

Grondslagen balans

Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als: Het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de organisatie; en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur met een maximum van twintig jaar. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld.

De immateriële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde:

Overzicht afschrijvingstermijnen	Jaren
Software	5

Indien de geschatte economische levensduur langer is dan twintig jaar zal, vanaf het moment van verwerking aan het einde van elk boekjaar, een bijzondere waardeverminderingstest worden uitgevoerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De investeringssubsidies worden als langlopende schuld verantwoord. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Alle materiële vaste activa, met uitzondering van gebouwen en hardware, worden geactiveerd voor bedragen vanaf € 1.000. Computers (hardware) worden geactiveerd vanaf € 500,-. De materiële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde:

Overzicht afschrijvingstermijnen	Jaren
Onderwijsleerpakketten	4
Hardware	5
Bedrijfsauto's	5
Meubilair en overige inrichting	10
Inventaris beheer	10
Machines en installaties	15

Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

Op activa in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor gebruik.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Gebouwen

Van de gebouwen berust het juridisch eigendom bij het schoolbestuur en het economisch eigendom bij de verschillende gemeenten. De waarden van de gebouwen zijn om die redenen niet in de balans opgenomen.

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde plus transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus een eventuele benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Effecten

De aandelen en obligaties die onderdeel zijn van een handelsportefeuille worden op reële waarde gewaardeerd, zijnde de beurswaarde. Waardeveranderingen lopen direct via de winst-en-verliesrekening. Transactiekosten worden niet geactiveerd, maar apart verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen verstaan. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite, zij het eventueel met opoffering van rentebaten, ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden als financiële vaste activa gerubriceerd. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien er op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening onderhoud

Voor (preventief) onderhoud aan de gebouwen wordt jaarlijks een bedrag ten laste van de exploitatie gedoteerd. Dit bedrag is vastgesteld aan de hand van de meerjaren onderhoudsplanning. Op basis van de meerjaren onderhoudsplanning is de benodigde omvang van de onderhoudsvoorziening en de daaraan gerelateerde jaarlijkse dotatie vastgesteld. De waardering is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan 2016-2035. Voor 2021 is de verlengde overgangsregeling voorziening groot onderhoud 2019 - 2022 toegepast waarin kostenegalitatie gedurende de looptijd van het meerjaren onderhoudsplan (MOP) is toegestaan in plaats van de componentenbenadering per gebouw en per onderhoudscomponent die wordt voorgestaan door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Voorziening passend onderwijs

Voor reorganisatiekosten vanwege Passend Onderwijs is een voorziening gevormd. Dit betreft de afbouw van ambulante begeleiding. Deze voorziening zal worden aangewend voor uitstroom bevorderende maatregelen en begeleidingskosten bij de reorganisatie.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op een integrale inventarisatie van openstaande wachtgeldverplichtingen aan medewerkers. De wachtgeldverplichtingen worden betaald door, en vereffend met, het Participatiefonds Primair Onderwijs.

Voorziening langdurig zieken

Op grond van RJ271.205 moet een voorziening worden gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen in verband met verplichte loondoorbetaling als gevolg van ziekte of arbeidsongeschiktheid. De Onderwijsspecialisten is eigen risico drager en daarmee niet verzekerd voor dit risico. De Onderwijsspecialisten is wel verzekerd voor de WGA/WIA, wat betekent dat het risico voor de loondoorbetaling maximaal 2 jaar kan zijn, plus een eventuele opzegtermijn. In het geval van de Onderwijsspecialisten is de opzegtermijn 3 maanden. De berekening van de voorziening is gebaseerd op de resterende diensttijd bij langdurige ziekte, rekening houdend met 3 maanden opzegtermijn. Er is rekening gehouden met een opslag van 49,3%. Deze opslag bestaat uit 35% sociale lasten, 8% vakantie uitkering en 6,3% eindejaarsuitkering.

Voorziening ambtsjubilea

Werknemers maken op grond van de cao aanspraak op een uitkering bij 25 dienstjaren (een half maandsalaris) en bij 40 dienstjaren (een volledig maandsalaris). De voorziening Ambtsjubilea is gebaseerd op RJ 271 'Personele Beloningen'. Op grond van deze richtlijnen moeten toezeggingen aan personeelsleden voor beloningen betaalbaar op termijn, zoals jubileum- en bepaalde pensioenuitkeringen, uit de balans van de onderwijsinstelling blijken. Bij het berekenen van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de toezeggingen, met een rentevoet van 0,41% en een pensioenleeftijd van 66,33 jaar.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in algemene reserves en bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves worden gevormd voor specifieke doeleinden, bestemd door het bevoegd gezag. Onderdeel van de bestemmingsreserves is een private bestemmingsreserve. Deze is gevormd uit ontvangen legaten en giften.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Reservering spaarverlof

De reservering Spaarverlof is gevormd door de meer gewerkte uren dan de norm jaartaak en gewaardeerd tegen de destijds werkelijke loonkosten. Na beëindiging van deze regeling heeft er geen indexatie meer plaatsgevonden. Deze reservering geldt ter dekking van de verlofaanspraken in het kader van duurzame inzetbaarheid en de overgangsregeling BAPO.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

33

Grondslagen exploitatierekening

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarin de prestatie is geleverd c.q. waarop de prestatie betrekking heeft.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen worden tijdsevenredig aan het jaar toegerekend waarop deze betrekking hebben.

De niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doel-subsidies zonder verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing, tenzij mag worden aangenomen dat de met de subsidie bekostigde activiteiten nog niet in dat jaar hebben plaatsgevonden. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

ESF-opbrengsten

Baten uit hoofde van Europese subsidies worden eerst als gerealiseerd aangemerkt nadat de subsidieafrekening is vastgesteld en goedgekeurd door Het Agentschap voor Europese subsidies. Bij de vaststelling van de opbrengsten wordt rekening gehouden met een her controle door de Europese Commissie tot 5 jaar na eerste toekenning.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord als baten in het boekjaar waarin deze worden verkregen. De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling.

Nalatenschappen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Bij de waardering van nalatenschappen houdt de organisatie rekening met eventuele rechten van vruchtgebruik.

Personele lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De Onderwijsspecialisten heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hierdoor hebben werknemers op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het ABP.

De Onderwijsspecialisten betaalt hiervoor premies waarvan een deel door de werkgever wordt betaald en een deel door de werknemer. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie (werkgeversdeel) wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds is 110,2% (bron: website www.abp.nl, peildatum 31 december 2021). De kritische dekkingsgraad bedraagt 90%. De Onderwijsspecialisten heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Onderwijsspecialisten heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Wet normering topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Overige instellingslasten

Overige instellingslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Rentelasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij worden de kasstromen afgeleid uit de staat van baten en lasten en de mutaties in de balansposten ultimo boekjaar. Items die geen invloed hebben op de kasstromen worden niet meegenomen. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

2.2 BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA	31-dec-21	31-dec-20
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
2.5.1 Software	€ 121.948	€ 193.770
	€ 121.948	€ 193.770
Materiële vaste activa		
2.5.1 Inventaris en apparatuur	€ 8.817.438	€ 7.318.668
2.5.1 Overige materiële vaste activa	- 496.931	- 386.308
2.5.1 Activa in uitvoering	- 447.205	- 1.004.219
	€ 9.761.574	€ 8.709.195
Vlottende activa		
Vorderingen		
2.5.2 Debiteuren	€ 1.999.762	€ 2.892.635
2.5.2 Ministerie van OCW	- 5.380.509	- 4.343.040
2.5.2 Overige vorderingen	- 408.506	- 1.581.148
2.5.2 Overlopende activa	- 609.138	- 522.858
	€ 8.397.915	€ 9.339.681
Effecten	€ 1.787.831	€ 0
Liquide middelen	€ 34.988.472	€ 34.573.256
Totaal Activa	€ 55.057.740	€ 52.815.902

35

PASSIVA	31-dec-21	31-dec-20
Eigen vermogen		
2.5.5 Algemene reserve	€ 12.254.582	€ 10.923.017
2.5.5 Bestemmingsreserves publiek	- 14.063.657	- 10.204.808
2.5.5 Bestemmingsreserve privaat	- 1.787.831	- 1.719.178
	€ 28.106.070	€ 22.847.003
Voorzieningen		
2.5.6 Onderhoudsvoorziening	€ 8.532.272	€ 8.649.322
2.5.6 Overige voorzieningen	- 1.892.741	- 1.786.729
	€ 10.425.013	€ 10.436.051
Langlopende schulden		
2.5.7 Investeringsubsidies	€ 1.307.991	€ 1.447.060
	€ 1.307.991	€ 1.447.060
Kortlopende schulden		
2.5.8 Crediteuren	€ 1.435.202	€ 1.334.353
2.5.8 Belasting, premies, sociale verzekeringen	- 3.661.268	- 3.121.885
2.5.8 Pensioenen	- 1.113.055	- 971.898
2.5.8 Overige schulden	- 772.461	- 728.465
2.5.8 Overlopende passiva	- 8.236.680	- 11.929.187
	€ 15.218.666	€ 18.085.788
Totaal Passiva	€ 55.057.740	€ 52.815.902

2.3 STAAT VAN BATEN & LASTEN

Staat van baten & lasten	2021	Begroot 2021	2020
Baten			
2.7.1 Rijksbijdrage	€ 101.843.706	€ 92.807.908	€ 94.005.941
2.7.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	- 1.160.769	- 637.240	- 797.434
2.7.3 Overige baten	- 1.899.859	- 1.119.100	- 1.560.603
Totaal Baten	€ 104.904.334	€ 94.564.248	€ 96.363.978
Lasten			
2.7.4 Personele lasten	€ 79.180.350	€ 75.480.627	€ 76.637.991
2.7.4 Overige personeelskosten	- 3.536.575	- 3.870.297	- 3.400.696
2.7.4 Personeels en arbeidsmarktbeleid	- 1.609.003	- 1.552.248	- 1.207.783
2.7.6 Afschrijvingen	- 1.968.773	- 1.917.807	- 2.036.673
2.7.7 Huisvestinglasten	- 5.985.861	- 5.190.613	- 5.826.744
2.7.8 Overige lasten	- 7.397.948	- 6.313.774	- 6.962.171
Totaal lasten	€ 99.678.510	€ 94.325.366	€ 96.072.058
Saldo Baten & Lasten	€ 5.225.824	€ 238.882	€ 291.920
2.7.9 <i>Saldo financiële baten en lasten</i>	€ 33.243	€ 0	€ -80.012
Resultaat	€ 5.259.067	€ 238.882	€ 211.908

2.4 KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroom overzicht	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
- Saldo baten en lasten	€ 5.225.824	€ 291.920
Aanpassingen voor:		
<i>Afschrijvingen</i>	€ 2.071.048	€ 1.849.048
<i>Mutaties voorzieningen</i>	- 11.038	- 449.813
	€ 2.060.010	€ 2.298.861
- Veranderingen in werkkapitaal:		
<i>Voorraden</i>	€ 0	€ 0
<i>Vorderingen</i>	- 941.766	- 873.357
<i>Effecten</i>	- 1.787.831	- 0
<i>Kortlopende schulden</i>	- 2.867.122	- 6.001.742
	€ -3.713.187	€ 5.128.385
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€ 3.572.647	€ 7.719.166
- <i>Ontvangen interest</i>	€ 0	€ 0
- <i>Ontvangen dividend</i>	- 15.413	- 0
- <i>Koersresultaat beleggingen</i>	- 61.641	- 0
- <i>Betaalde interest en bankkosten</i>	- 43.811	- 80.012
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	€ 3.605.890	€ 7.639.154
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
- <i>Investerings in materiële vaste activa</i>	€ -3.154.870	€ -4.012.832
- <i>Desinvesteringen in materiële vaste activa</i>	- 103.265	- 241.407
- <i>Investerings in immateriële vaste activa</i>	- 0	- 4.243
- <i>Desinvesteringen in immateriële vaste activa</i>	- 0	- 0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ -3.051.605	€ -3.775.668
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
- <i>Ontvangen investeringssubsidies</i>	€ 31.158	€ 50.000
- <i>Vrijval investeringssubsidies</i>	- 170.227	- 90.459
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -139.069	€ -40.459
Mutatie liquide middelen	€ 415.216	€ 3.823.027
Liquide middelen		
- <i>Beginstand liquide middelen</i>	€ 34.573.256	€ 30.750.229
- <i>Mutatie liquide middelen</i>	- 415.216	- 3.823.027
Eindstand liquide middelen	€ 34.988.472	€ 34.573.256

2.5 TOELICHTING BALANS

2.5.1 Immateriële en materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa omvatten met name meubilair en inrichting van scholen en bedragen ultimo 2021 € 9,9 miljoen. Deze zijn samengesteld uit € 0,1 miljoen immateriële vaste activa en € 9,8 miljoen materiële vaste activa. Het verloop van de immateriële vaste activa is in 2021 als volgt weer te geven:

Overzicht immateriële vaste activa	Software
Stand per 1 januari	
Aanschafwaarde	€ 359.110
Cumulatieve afschrijving	- -165.340
Boekwaarde per 1 januari	- 193.770
Mutaties	
Investeringen	€
Afschrijvingen	- -71.822
Gereedgekomen activa in uitvoering	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-
Desinvesteringen cumulatieve afschrijving	-
Saldo	- -71.822
Stand per 31 december	
Aanschafwaarde	€ 359.110
Cumulatieve afschrijving	- -237.162
Boekwaarde per 31 december	€ 121.948

Het verloop van de materiële vaste activa is in 2021 als volgt weer te geven:

Overzicht materiële vaste activa	Machines en installaties	Meubilair en overige inrichting	Inventaris beheer	Hardware	Onderwijsleerpakketten	Bedrijfsauto's	Activa in uitvoering	TOTAAL
Stand per 1 januari								
Aanschafwaarde	€ 208.450	€ 4.968.320	€ 6.160.114	€ 9.524.351	€ 953.908	€ 119.323	€ 1.004.219	€ 22.938.685
Cumulatieve afschrijving	- -193.942	- -3.677.025	- -2.491.978	- -7.179.622	- -603.974	- -82.949	-	- -14.229.490
Boekwaarde per 1 januari	- 14.508	- 1.291.295	- 3.668.136	- 2.344.729	- 349.934	- 36.374	- 1.004.219	- 8.709.195
Mutaties								
Investeringen	€ 2.376	€ 281.424	€ 900.745	€ 856.900	€ 200.802	€ 114.607	€ 798.016	€ 3.154.870
Afschrijvingen	- -84.629	- -277.758	- -493.546	- -954.182	- -168.095	- -21.016	-	- -1.999.226
Gereedgekomen activa in uitvoering	- 699.044	-	- 655.986	-	-	-	- -1.355.030	-
Herrubricering	- 735.518	-	- -735.518	-	-	-	-	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	- -32.416	- -91.814	- -14.173	-	- -16.500	-	- -154.903
Desinvesteringen cumulatieve afschrijving	-	- 27.428	- 14.012	- 9.373	-	- 825	-	- 51.638
Saldo	- 1.352.309	- -1.322	- 249.865	- -102.082	- 32.707	- 77.916	- -557.014	- 1.052.379
Stand per 31 december								
Aanschafwaarde	€ 1.645.388	€ 5.217.328	€ 6.889.513	€ 10.367.078	€ 1.154.710	€ 217.430	€ 447.205	€ 25.938.652
Cumulatieve afschrijving	- -278.571	- -3.927.355	- -2.971.512	- -8.124.431	- -772.069	- -103.140	-	- -16.177.078
Boekwaarde per 31 december	€ 1.366.817	€ 1.289.973	€ 3.918.001	€ 2.242.647	€ 382.641	€ 114.290	€ 447.205	€ 9.761.574

De bedrijfsauto's betreffen de vervoermiddelen van de onderhoudsdienst en busjes voor leerlingenvervoer. Aanschaffingen uit hoofde van de eerste inrichting worden geactiveerd en afgeschreven op basis van reguliere afschrijvingstermijnen. De verkregen middelen voor de eerste inrichting zijn verantwoord onder de langlopende schulden.

De investeringen in 2021 in vaste activa bedragen € 3,2 miljoen (in 2020 € 3,4 miljoen). Daarvan heeft 27% betrekking op investeringen in de ICT infrastructuur en lesgebonden ICT-voorzieningen, 25% op activa in uitvoering en 37% op inventaris en inrichting. Investeringen in activa in uitvoering betreft deels meubilair en inrichting van scholen, en een gedeelte eigen bijdrage in een renovatie. De gereedgekomen activa in uitvoering betreffen

de inrichting en de eigen bijdrage in de renovatie van het Briant College.

De activa in uitvoering per jaareinde betreffen investeringen in meubilair en inrichting van Het Prisma in verband met nieuwbouw. Deze waren per 31 december 2021 nog niet afgerond en niet in gebruik genomen.

Desinvesteringen betreft de boekwaarde van in 2021 buiten gebruik gestelde activa en correcties op de boekwaarde van in het verleden reeds buiten gebruik gestelde activa.

2.5.2 Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2021 bedragen € 8,4 miljoen en zijn als volgt te specificeren:

Overzicht vorderingen	31-dec-21	31-dec-20
Debiteuren	€ 1.999.762	€ 2.892.635
Ministerie OCW	- 5.380.509	- 4.343.040
Overige vorderingen	- 408.506	- 1.581.148
Overlopende activa	- 609.138	- 522.858
Totaal	€ 8.397.915	€ 9.339.681

In de volgende paragrafen worden de vorderingen nader toegelicht.

2.5.2.1 Debiteuren

Per 31 december 2021 bedragen de debiteuren in totaal € 1.999.762. De daling ten opzichte van voorgaand jaar wordt grotendeels veroorzaakt doordat er per 31 december 2020 nog meerdere vorderingen op gemeenten open stonden voor bijdragen in bouwprojecten, per 31 december 2021 geldt dit nog slechts voor één bouwproject.

De debiteuren betreffen voor het merendeel vorderingen op ketenpartners als samenwerkingsverbanden, collega onderwijsinstellingen, gemeenten en instellingen voortkomend uit samenwerking op het gebied van onderwijsarrangementen, personele inzet en huisvesting. Het betreft onder meer vorderingen op samenwerkingsverbanden po en vo, revalidatiecentrum Klimmendaal en de gemeente Arnhem.

Voor mogelijke oninbaarheid is een voorziening getroffen van € 148.000.

2.5.2.2 Ministerie van Onderwijs Cultuur & Wetenschappen

De vordering op het Ministerie van OCW bedraagt € 5.380.509 en is als volgt te specificeren:

Vordering Ministerie OCW	31-dec-21	31-dec-20
Nog te ontvangen toegekende rijksbijdragen	€ 5.393.989	€ 4.431.739
Lerarenbeurs	- 13.480	- 88.699
Totaal	€ 5.380.509	€ 4.343.040

De vordering op het Ministerie van OCW betreft voornamelijk nog te ontvangen toegekende Rijksbijdragen. De maandelijkse bevoorschotting van het Ministerie loopt achter bij de aan een kalenderjaar toe te rekenen opbrengsten. De bevoorschotting in de periode augustus - december is lager dan de toekenning vanwege het betaallitme. De lagere bevoorschotting wordt in de eerste maanden van het daaropvolgende jaar ingelopen. De vordering per 31 december 2021 bedraagt € 5,4 miljoen.

De lerarenbeurs betreft een reservering voor vooruit ontvangen bedragen die betrekking hebben op 2022.

2.5.2.3 Overige vorderingen

De overige vorderingen bedragen € 408.506 en zijn als volgt te specificeren:

Overzicht overige vorderingen	31-dec-21	31-dec-20
Gemeenten	€ 295.193	€ 1.362.286
Projecten en rekening crt	- 112.941	- 114.911
UWV inzake transitievergoedingen WIA	- 0	- 76.318
Overige vorderingen	- 372	- 27.633
Totaal	€ 408.506	€ 1.581.148

40 De vordering gemeenten is als volgt opgebouwd:

Overzicht opbouw vorderingen gemeenten	31-dec-21	31-dec-20
Gymvergoedingen	€ 295.193	€ 152.019
Arnhem	- 0	- 1.210.267
Totale vordering gemeente	€ 295.193	€ 1.362.286

De nog te ontvangen gymzaalvergoedingen voor meerdere scholen betreffen voornamelijk die van de gemeente Arnhem. Deze zullen we in 2022 ontvangen.

De vordering die vorig jaar was opgenomen op de gemeente Arnhem had betrekking op de renovatie van het Briant College, welke is afgerond in 2021.

2.5.2.4 Overlopende activa

De overlopende activa bedragen per 31 december 2021 zijn samengesteld uit vooruitbetaalde kosten en bedragen € 609.139. De specificatie is als volgt:

Overzicht overlopende activa	31-dec-21	31-dec-20
Vooruitbetaalde kosten	€ 606.878	€ 516.460
Overige overlopende activa	- 2.261	- 6.398
Totaal	€ 609.139	€ 522.858

2.5.3 Effecten

De beurswaarde van de beleggingsportefeuille bedraagt per 31 december 2021 € 1.787.831 en is als volgt samengesteld:

Overzicht effecten	31-dec-21	31-dec-20
Aandelen	€ 991.273	€ 0
Obligaties	- 770.341	- 0
Saldo beleggingsrekening	- 26.217	- 0
Totaal	€ 1.787.831	€ 0

Het verloop van de afzonderlijke posten is als volgt samen te vatten:

Overzicht effecten	Aandelen	Obligaties
Saldo per 31 december 2020	€ 0	€ 0
Aan- en verkopen	€ 919.632	€ 780.341
Koersresultaat	- 71.641	- 10.000
Saldo mutaties	€ 991.273	€ 770.341
Saldo per 31 december 2021	€ 991.273	€ 770.341

2.5.4 Liquide middelen

De liquide middelen per 31 december 2021 zijn als volgt samengesteld:

Overzicht liquide middelen	31-dec-21	31-dec-20
Kassen	€ 13.852	€ 11.388
Rekening courant banken	- 34.962.683	- 20.115.941
Spaarrekeningen; direct opeisbaar	- 11.937	- 14.445.927
Totaal	€ 34.988.472	€ 34.573.256

De liquide middelen staan, op een bankgarantie ad € 40.000 na, ter vrije beschikking van De Onderwijsspecialisten en zijn ondergebracht bij twee bancaire instellingen. Per maart 2021 is het schatkistbankieren geëffectueerd.

2.5.5 Eigen Vermogen

Het eigen vermogen van De Onderwijsspecialisten bedraagt per 31 december 2021 € 28.106.070.

De samenstelling en het verloop van het eigen vermogen is als volgt samen te vatten:

Overzicht eigen vermogen	Stand per 31-dec-20	Resultaat 2021	Stand per 31-dec-21
Algemene Reserve			
- Algemeen	€ 10.923.017	€ 1.331.565	€ 12.254.582
Subtotaal algemene reserve	€ 10.923.017	€ 1.331.565	€ 12.254.582
Bestemmingsreserves publiek			
- Reserve duurzaamheid	- 1.000.000	- -50.000	- 950.000
- Reserve materialisatie nieuwbouw	- 761.855	- 390.403	- 1.152.258
- Reserve NPO	- 0	- 2.000.688	- 2.000.688
- Onderwijsvernieuwing & Innovatie	- 2.500.000	- -220.000	- 2.280.000
- Vereenvoudiging stelsel bekostiging PO	- 4.342.953	- 837.758	- 5.180.711
- Reserve meerjaren onderhoud	- 1.600.000	- 900.000	- 2.500.000
Subtotaal bestaande reserve publiek	€ 10.204.808	€ 3.858.849	€ 14.063.657
Bestemmingsreserves privaat			
- Bestemmingsreserve privaat	€ 1.719.178	€ 68.653	€ 1.787.831
Subtotaal bestaande reserve privaat	€ 1.719.178	€ 68.653	€ 1.787.831
Totaal Eigen Vermogen	€ 22.847.003	€ 5.259.067	€ 28.106.070

41

In de volgende paragrafen worden de onderdelen nader toegelicht.

2.5.5.1 Algemene reserve

De algemene publieke reserve is opgebouwd uit de exploitatie-uitkomsten op personeel- en materiële subsidies, alsmede de subsidie voor Personeel- en Arbeidsmarktbeleid (Pamb). De algemene reserve per 31 december 2021 bedraagt € 12.254.582 en dient als buffervermogen. Het resultaat 2021 wordt, na toerekening bestemmingsreserves, toegevoegd aan de algemene reserve.

2.5.5.2 Bestemmingsreserves

Er wordt een onderscheid gemaakt naar bestemmingsreserves (vorming op initiatief van bestuurder) en bestemmingsfondsen (vorming op initiatief van een geldverstrekker).

Per 31 december 2021 is alleen sprake van bestemmingsreserves.

Reserve duurzaamheid

In het beleidsplan duurzaamheid van 2019 zijn de organisatie-doelstellingen op het gebied van duurzaamheid beschreven. De bestemmingsreserve staat ten dienste aan het behalen van de meerjarige doelstellingen op het gebied van inkoop, afval, energie, water, educatie en mobiliteit. Het Parijse Klimaatakkoord van 2015 geldt daarbij als leidraad.

Reserve materialisatie nieuwbouw

Deze reserve is gevormd ten behoeve van de inrichting van scholen bij vervangende nieuwbouw of renovatie.

Reserve Nationaal Programma Onderwijs

Deze reserve is gevormd in verband met nog niet tot besteding gekomen middelen, uit het investeringsprogramma van het kabinet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Het programma is door de ministerie in tijd verlengd en zal de komende jaren tot besteding komen.

Reserve onderwijsvernieuwing

Deze reserve is gevormd om onderwijs vernieuwende activiteiten te initiëren en te waarborgen, onafhankelijk van de financiële resultaten. De reserve wordt aangewend volgens een aanvraag- en toewijzingsreglement.

Reserve vereenvoudiging stelsel bekostiging po

De balans per 31 december 2021 omvat een vordering op OCW van € 5.180.712. De maandelijkse bevoorschotting van het ministerie loopt achter bij de aan een kalenderjaar toe te rekenen opbrengsten. De bevoorschotting in de periode augustus - december blijft achter bij de toekenning (betaalritme). Deze achterstand wordt in de eerste maanden van het volgende jaar ingelopen.

Op dit moment vindt de personele bekostiging door het Rijk in het primair onderwijs plaats op basis van schooljaren. De betaling van de bekostiging (betaalritme) vindt niet middels maandelijks gelijke termijnen plaats, maar met verschillende percentages:

In de maanden augustus tot en met december wordt 6,91% per maand uitbetaald. In de maand januari 10,25%.

In de maanden februari tot en met juli 9,20 % per maand

Samengevat: in de eerste vijf maanden van het schooljaar wordt 34,55% en in de laatste 7 maanden 65,45% uitbetaald. Een tijds-evenredige uitbetaling zou leiden tot een uitbetaling in de eerste vijf maanden van 41,67% en in de laatste zeven maanden van het schooljaar van 58,33%. Anders gezegd: in de eerste vijf maanden van het school krijgen de scholen 7,12% minder dan tijdsevenredig uitbetaald, hetgeen in de laatste vijf maanden van het schooljaar weer wordt ingehaald. Voor deze 7,12% is een overlopende vordering op het ministerie in de balans opgenomen.

Met ingang van 1 januari 2023 wijzigt de bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar, waardoor het verschil in betalingsritme wordt opgeheven. Naar verwachting zal de bekostiging die wordt toegerekend in de periode 1 augustus 2022 tot en met 31 december 2022 gelijk zijn aan het huidige betaalritme van het Ministerie van OCW. Hierdoor is in 2022 feitelijk sprake van een eenmalig lagere bekostiging over het boekjaar 2022. Het gevolg hiervan is dat er ultimo 2022 geen vordering meer op de balans zal staan, omdat geen sprake meer is van een verschil in betaalritme.

Het standpunt van De Onderwijsspecialisten is dat de ultimo 2021 opgenomen vordering op OCW eigenlijk geen vordering is omdat deze nooit tot uitbetaling zal komen indien de school per ultimo 2021 zou ophouden te bestaan (het rijk heeft immers geen schuld opgenomen). In afwachting van de gewijzigde regelgeving is een bestemmingsreserve gevormd. De bestemmingsreserve wordt niet als "vrij besteedbaar" opgevat.

Reserve meerjaren onderhoud

De Onderwijsspecialisten verantwoordt de kosten van het groot onderhoud in de jaarrekening 2021 op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP). Het vastleggen van de kosten voor groot onderhoud in de jaarrekening kan volgens de regelgeving van het Ministerie van OCW en de Raad voor de Jaarverslaggeving (de RJ) op meerdere wijzen. Deze manieren verschillen in baten/lasten- en vermogenspositie, maar verschillen niet wat betreft de werkelijke uitstroom van geld. De Raad voor de Jaarverslaggeving stelt dat de interpretatie van de jaarverslaggevings-voorschriften rondom de voorziening groot onderhoud strikter dient plaats te vinden. Volgens deze herziene interpretatie moet de hoogte van de voorziening onderhoud vastgesteld worden door voor iedere onderhoudscomponent afzonderlijk te sparen, en moet voor elke component tijdsgelang worden gereserveerd.

In afwachting van de gewijzigde richtlijnen voor de verslaggeving groot onderhoud maakt De Onderwijsspecialisten gebruik van de overgangsregeling. Naar verwachting zal de herziene richtlijn beschikbaar komen in de loop van dit jaar. Op basis van de nu bekende strekking van de richtlijn zal De Onderwijsspecialisten ook in de toekomst kiezen voor een onderhoudsvoorziening, waarbij per gebouw en component tijdsgelang gereserveerd zal worden.

Op basis van het vigerende MJOP en de aanvullend vastgelegde gegevens zijn de consequenties van de door de RJ voorgestane herwaardering berekend. Rekenkundig bedraagt bij een tijdsgelange reservering per onderhoudscomponent de omvang van de voorziening groot onderhoud ultimo 2022 ca € 21,8 miljoen. De huidige omvang bedraagt € 8,5 miljoen. Bij een kwalitatieve beoordeling van de MJOP per gebouw / gemeente op basis van het SHP en de gemeentelijke IHP's zal de beoogde voorziening afnemen. Verduurzaming van het MJOP tot een DMJOP zal daarentegen mogelijk leiden tot extra uitgaven.

Uitwerking van de bovenstaande verkenningen in een DMJOP, op basis van de herziene richtlijn groot onderhoud, zal in de tweede helft van 2022 worden uitgevoerd, te beginnen met een rekenkundige bepaling van de onderhoudsverplichtingen per gebouw, en vervolgens een kwalitatieve beoordeling van het MJOP. Conform de eerste landelijke gegevens zal dit kwalitatieve en beleidsrijke MJOP naar verwachting in omvang 40% tot 50% van de rekenkundige onderhoudsvoorziening bedragen. Vooruitlopend op de herziening van het MJOP is in 2020 rekening gehouden met een additionele dotatie aan de voorziening van € 1.600.000. Hier is in 2022 tot €900.000 aan toegevoegd a.g.v. prijsstijgingen. Voor dit bedrag is een bestemmingsreserve gevormd. De bestemmingsreserve wordt niet als "vrij besteedbaar" opgevat.

2.5.5.3 Bestemmingsreserve privaat

Vanwege ontvangen legaten en giften van derden is een bestemmingsreserve privaat gevormd.

Het private vermogen ultimo 2021 bedraagt € 1.787.831.

Het privaat vermogen maakt deel uit van het vermogen van de instelling, maar is beschikbaar voor aanwending voor niet direct onderwijs gebonden investeringen, vernieuwingsactiviteiten en cofinanciering.

2.5.6 Voorzieningen

Het totaal aan voorzieningen per 31 december 2021 bedraagt € 10,4 miljoen en is als volgt te specificeren:

Overzicht voorzieningen	Stand per 31-dec-20	Onttrekking	Dotatie	Vrijval	Stand per 31-dec-21
Voorzieningen onderhoud	€ 8.649.322	€ -1.888.616	€ 1.771.566	€	€ 8.532.272
Personeelsvoorzieningen					
- Passend onderwijs	- 385.360	- -124.016	-	-	- 261.344
- Wachtgeld	- 62.256	- -36.100	-	-	- 26.156
- Langdurig zieken	- 69.055	- -69.055	- 285.520	-	- 285.520
- Ambtsjubilea	- 1.270.058	- -61.561	- 137.017	- -25.793	- 1.319.721
Totaal voorzieningen	€ 10.436.051	€ 2.179.348	€ 2.194.103	€ -25.793	€ 10.425.013

43

De voorzieningen per 31 december 2021 zijn als volgt onder te verdelen naar een kortlopend en langlopend deel:

Overzicht voorzieningen	Kortlopend	Langlopend
	deel <1 jaar	deel >1 jaar
Voorzieningen onderhoud	€ 426.614	€ 8.105.658
Personeelsvoorzieningen		
- Passend onderwijs	- 124.016	- 137.328
- Wachtgeld	- 26.156	- 0
- Langdurig zieken	- 261.482	- 24.038
- Ambtsjubilea	- 101.493	- 1.218.228
Totaal voorzieningen	€ 939.761	€ 9.485.252

In de volgende paragrafen worden de voorzieningen toegelicht.

2.5.6.1 Voorzieningen onderhoud (looptijd > 5 jaar)

De Onderwijsspecialisten hanteert sinds 2015, net als veel andere po- en besturen, een methodiek gebaseerd op de gemiddelde onderhoudskosten, waarbij geen rekening wordt gehouden met een tijdsgelange reservering per gebouw en onderhoudscomponent. Het huidige MJOP is in het najaar van 2015 opgesteld, gebaseerd op het meerjaren huisvestingsplan (SHP 2016-2021).

In de jaarlijkse exploitatiebegrotingen van de scholen wordt, naast de reservering voor groot onderhoud, rekening gehouden met klein onderhoud. Voor alle gebouwen en onderhoudscomponenten zijn de geplande uitgaven in kaart gebracht, met een maximale planhorizon van 40 jaar. Er wordt uitgegaan van een 20 jarige middeling. In afwachting van de gewijzigde richtlijnen voor de verslaglegging groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling. Naar verwachting zal de herziene richtlijn beschikbaar komen in de loop van 2022. Op basis van de nu bekende strekking van de richtlijn zal De Onderwijsspecialisten ook in de toekomst kiezen voor een onderhoudsvoorziening, waarbij per gebouw en component tijdsgelang gereserveerd zal worden.

44

2.5.6.2 Personeelsvoorzieningen

Voorziening Passend onderwijs (looptijd 0-5 jaar)

De in 2010 gevormde voorziening Passend Onderwijs zal worden aangewend voor uitstroom bevorderende maatregelen, begeleidingskosten bij de reorganisatie vanwege de stelselwijziging Passend Onderwijs en kosten van outplacement, vrijwillige mobiliteit en omscholing. In 2021 is € 124.016 onttrokken aan de voorziening. De onttrekking heeft betrekking op de kosten van het mobiliteitsbureau en kosten van outplacement.

Voorziening Wachtgeld (looptijd < 5 jaar)

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op een integrale inventarisatie van openstaande wachtgeldverplichtingen aan medewerkers ontslagen voor 1 januari 2016.

De wachtgeldverplichtingen worden betaald door, en vereffend met, het Participatiefonds Primair Onderwijs. In 2021 is € 36.100 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening Langdurig zieken (looptijd 0-5 jaar)

De voorziening Langdurig zieken is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen in verband met verplichte loon-doorbetaling als gevolg van ziekte of arbeidsongeschiktheid. De Onderwijsspecialisten is eigen risico drager en daarmee niet verzekerd voor dit risico.

De Onderwijsspecialisten is wel verzekerd voor de WGA/WIA, wat betekent dat het risico voor de loon-doorbetaling maximaal 2 jaar kan zijn, plus een eventuele opzegtermijn van 3 maanden.

Voorziening Ambtsjubilea (looptijd > 5 jaar)

Werknemers maken op grond van de cao aanspraak op een uitkering bij 25 dienstjaren (een half maandsalaris) en bij 40 dienstjaren (een volledig maandsalaris). Op grond van deze verplichtingen is een voorziening ambtsjubilea opgenomen voor een bedrag van € 1.319.721.

2.5.7 Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn samengesteld uit investeringsubsidies van gemeenten voor de eerste inrichting van een groep of klas. Daarnaast is sprake van overige investeringsubsidies inzake een investeringsbijdrage van de OG Helderingsstichting. De afschrijvingen van investeringen voor eerste inrichtingen worden bekostigd uit de langlopende verplichtingen.

Het totaal aan langlopende schulden per 31 december 2021 bedraagt € 1,3 miljoen en is als volgt te specificeren:

Overzicht langlopende schulden	Stand per 31-dec-20	Dotatie	Vrijval t.g.v. afschrijvingen	Kortlopend deel	Stand per 31-dec-21
Investeringsubsidies gemeenten	€ 1.492.102	€ 31.575	€ -116.668	€ -139.435	€ 1.267.574
Overige investeringsubsidies	- 45.417	- -417	- 0	- -4.583	- 40.417
Totaal langlopende schulden	€ 1.537.519	€ 31.158	€ -116.668	€ -144.018	€ 1.307.991

45

2.5.8 Kortlopende schulden

Het totaal aan kortlopende schulden per 31 december 2021 bedraagt € 15,2 miljoen en is als volgt samengesteld:

In de volgende paragrafen worden de kortlopende schulden toegelicht.

Overzicht kortlopende schulden	31-dec-21	31-dec-20
Crediteuren	€ 1.435.202	€ 1.334.353
Belastingen & premies sociale verzekeringen	- 3.661.268	- 3.121.885
Pensioenen	- 1.113.055	- 971.898
Overige schulden	- 772.461	- 728.465
Overlopende passiva	- 8.236.680	- 11.929.187
Totaal	€ 15.218.666	€ 18.085.788

2.5.8.1 Crediteuren

De openstaande crediteuren per 31 december 2021 bedragen € 1.435.202. Het betreft alle reguliere handelscrediteuren en openstaande kortlopende verplichtingen vanwege samenwerkingsovereenkomsten met derden.

2.5.8.2 Belastingen, premies en sociale verzekeringen

Per 31 december 2021 is de schuld uit hoofde van belastingen en premies sociale verzekeringen als volgt te specificeren: De schuldpositie per 31 december 2021 loopt vrijwel geheel af in het 1e kwartaal van 2022.

Overzicht belasting, premies en sociale verzekeringen	31-dec-21	31-dec-20
Loonheffing	€ 3.647.370	€ 2.946.302
BTW	- 10.426	- 164
Premies participatie- en vervangingsfonds	- 3.472	- 175.419
Totaal	€ 3.661.268	€ 3.121.885

46

2.5.8.3 Pensioenen

De schuld pensioenen per 31 december 2021 bedraagt € 1.113.055. Het betreft nog af te dragen pensioenpremies aan het ABP over 2021.

2.5.8.4 Overige schulden

Per 31 december 2021 zijn de overige schulden als volgt te specificeren:

Overzicht overige schulden	31-dec-21	31-dec-20
Kunst, cultuur en sportprojecten	- 38.068	€ 107.899
Ouderverenigingen & Overige	- 78.944	- 78.520
Kortlopend deel investeringssubsidies	- 144.018	- 90.459
Doelsubsidie aanpak lerarentekort	- 252.352	- 192.508
Spaarverlof	- 259.079	- 259.079
Totaal	€ 772.461	€ 728.465

Het sportproject betreft subsidieregeling impuls en innovatie bewegingsonderwijs van het ministerie van VWS. Diverse oudere kunst, cultuur en sportprojecten zijn in 2021 afgerond en verantwoord als baten en lasten.

De doelsubsidie aanpak lerarentekort heeft als doel partijen in de regio te ondersteunen om het personeelstekort gezamenlijk aan te pakken.

De reservering Spaarverlof is gebaseerd op een cao spaarregeling uit 2006 en bestaat uit nog uit te keren verlofrechten aan een aantal medewerkers.

2.5.8.5 Overlopende passiva

Per 31 december 2021 zijn de overlopende passiva als volgt te specificeren:

Overzicht overlopende passiva	31-dec-21	31-dec-20
<i>Nog te betalen:</i>		
- Salarissen	€ 219.457	€ 50.442
- Vakantietoelage	- 2.634.053	- 2.437.155
<i>Nog te besteden:</i>		
- Prestatiebox	€ 0	€ 994.494
- Uniek sporten	- 50.472	- 42.251
- LECSO inzake Het Congres	- -10	- 118.177
- Doelsubsidies gemeenten	- 2.633.015	- 5.256.756
- IOP Traject	- 0	- 213.300
- Subsidie Extra Hulp voor de Klas	- 156.253	- 0
- Nog te betalen toelage leraren VSO	- 0	- 401.082
- Participatiefonds	- 955.439	- 1.075.923
- Herziening functiehuis OOP	- 0	- 85.000
- ESF-gelden	- 549.318	- 724.823
<i>Overige:</i>		
- Vooruit ontvangen gelden	€ 98.634	€ 81.458
- Overige nog te betalen kosten	- 940.049	- 448.326
Totaal	€ 8.236.680	€ 11.929.187

Salarissen

De reservering nog te betalen salarissen betreft o.a. een nog te betalen bedrag voor extra werk rondom eindexamens van € 115.000 en een arbeidsmarkttoelage NPO voor al het personeel dat werkzaam is op De Wegwijzer van € 97.000 (school met relatief veel leerlingen met een risico op onderwijsachterstanden als gevolg van Covid-19). De bedragen zullen verdeeld over de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 worden uitbetaald.

Vakantietoelage

De reservering vakantietoelage betreft de verplichting op basis van opgebouwde rechten per 31 december 2021.

Prestatiebox

De niet bestede middelen uit hoofde van de Prestatiebox die per 31 december 2020 gereserveerd waren, zijn in 2021 tot besteding gekomen. Het batig saldo is ten gunste van de exploitatie 2021 gebracht.

Doelsubsidies gemeenten

De doelsubsidies gemeenten betreffen nog te besteden bedragen voor bouwprojecten en hebben grotendeels betrekking op de nieuwbouw van Het Prisma. Met de bouw is gestart in het najaar van 2021, oplevering wordt verwacht in het voorjaar van 2022.

Nog te betalen toelage leraren vso

Dit betreft een toelage aan docenten die onderwijs geven aan leerlingen met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs. Deze toelage is in 2021 uitbetaald met terugwerkende kracht vanaf 1 augustus 2020 en wordt sindsdien maandelijks uitbetaald.

Participatiefonds

De Onderwijsspecialisten is (verplicht) aangesloten bij de stichting Participatiefonds. Het Participatiefonds draagt zorg voor de verdeling van het financiële risico van schoolbesturen in het primair onderwijs. Alle schoolbesturen in het primair onderwijs betalen hier premie voor. Het fonds betaalt de uitkeringskosten van werkzoekend onderwijspersoneel als een schoolbestuur heeft voldaan aan de voorwaarden die in het reglement staan. Er is sprake van premiedifferentiatie, afhankelijk van de uitkeringskosten per school. Het personeelsbeleid is erop gericht de wachtgeldverplichtingen tot een minimum te beperken.

Herziening functiehuis OOP

Op grond van de cao 2020 zijn in 2021 de functiebeschrijvingen voor directeurs en onderwijsondersteunend personeel aangepast. De meerkosten gelden met terugwerkende kracht per 1 augustus 2020 en zijn geheel uitbetaald in 2021.

ESF-gelden

De ESF-gelden betreft bevoorschotting op lopende projecten in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Eerst na controle en vaststelling van de projecten worden de voorschotten als baten verwerkt.

Overige nog te betalen kosten

De overige nog te betalen kosten per 31 december 2021 betreffen diverse nog te betalen kosten en vooruit ontvangen betalingen, onder andere voor nuts voorzieningen, medegebruik en schoolzwemmen.

2.5.9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Voor de komende jaren heeft De Onderwijsspecialisten zich aan de navolgende contracten geëncmmiteerd:

Verplichtingen	Einddatum	Kosten 2021	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 - 5 jaar	Verplichting > 5 jaar	Totaal verplichtingen
Lease bedrijfsauto's	mrt-25	€ 29.522	€ 24.620	€ 47.226	€ 0	€ 71.846
Huur/medegebruik verplichtingen	30-11-2024	- 348.050	- 350.603	- 766.890	- 250.489	- 1.367.982
Kopieermachines	31-3-2027	- 49.262	- 64.967	276.108	- 0	- 341.075
IT helpdesk diensten	28-2-2025	- 193.131	- 193.443	- 419.126	- 0	- 612.569
Totaal		€ 619.965	€ 633.633	€ 1.509.350	€ 250.489	€ 2.393.472

48

Duurzame inzetbaarheid

Medewerkers hebben op basis van de cao po artikel 8A Duurzame inzetbaarheid, per jaar recht op 40 uren duurzame inzetbaarheid bij een fulltime dienstverband. Deze uren kunnen worden ingezet voor peerreview, studieverlof, coaching, oriëntatie op mobiliteit of niet plaats- en/of tijdgebonden werkzaamheden. Medewerkers van 57 jaar en ouder hebben daarnaast recht op een bijzonder budget voor oudere werknemers van 130 uur. Deze uren kunnen, naast de eerdergenoemde doeleinden, ook ingezet worden voor het opnemen van verlof. De opgebouwde rechten die nog niet zijn aangewend worden normaliter verantwoord in een voorziening. Er zijn geen aanvragen gedaan en / of rechten opgebouwd. De uren maken integraal onderdeel uit van de jaartaak van de medewerkers.

Bankgarantie

Vanuit de Rabobank is door De Onderwijsspecialisten een bankgarantie afgegeven van € 40.113 ten behoeve van huurverplichtingen.

Intentieverklaring aansluiting De Bolster

Ultimo 2021 is de intentieverklaring ondertekend t.b.v. de aansluiting van De Bolster. Deze aansluiting heeft per 1 april 2022 plaatsgevonden.

Eigendom registergoederen

De Onderwijsspecialisten is eigenaar van de volgende registergoederen:

- Inzake Vluchtheuvellaan 4 te 6671 DN Zetten: De helft van het recht van opstal voor de grond en het zich daarop bevindende schoolgebouw met verder aanbehoren.
- Inzake Vluchtheuvellaan 4a: Het volledige recht van erfpacht en het daarvan afhankelijk recht van opstal voor het schoolgebouw met verder aanbehoren.

Er zijn geen economische voordelen verbonden aan het eigendom van deze registergoederen.

2.5.10 Verbonden partijen

Het college van bestuur van De Onderwijsspecialisten maakt deel uit van het bestuur van een twintigtal samenwerkingsverbanden in het kader van Passend Onderwijs. Omdat er geen sprake is van ingebracht vermogen en "power to control" vindt geen consolidatie plaats.

2.6 MODEL G: VERANTWOORDING GEORMERKTE SUBSIDIES

Conform de verantwoordingsrichtlijn "G1" zijn de subsidies als volgt te specificeren:

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking?	
	kenmerk	datum			ja afgerond	nee niet afgerond
Lerarenbeurs 20-21	1039050	31-1-2020	6.333	6.333	x	
Lerarenbeurs 20-21	1091264	30-9-2020	12.666	12.666	x	
Lerarenbeurs 20-21	1091271	30-9-2020	62.180	62.180	x	
Lerarenbeurs 20-21	1091322	30-9-2020	31.070	31.070	x	
Lerarenbeurs 21-22	1164881	27-7-2021	12.666	12.666		x
Lerarenbeurs 21-22	1166212	27-7-2021	12.666	12.666		x
Lerarenbeurs 21-22	1164878	27-7-2021	12.666	12.666		x
Lerarenbeurs 21-22	1126189	19-2-2021	-5.700	-5.700		x
Subsidie zij-instroom 2021	1160526	23-6-2021	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2021	1180548	21-9-2021	40.000	40.000	x	
Subsidie zij-instroom 2021	1126182	19-2-2021	20.000	20.000	x	
Subsidie zij-instroom 2021	1177003	23-8-2021	20.000	20.000	x	
Regionale aanpak lerarentekort 19-20	RAL19049	28-6-2019	246.636	246.636		x
Regionale aanpak personeelstekort 20-21	RAP20051	30-4-2020	384.316	384.316		x
IOP Onderwijs 2020-2021 (tijdvak 1)	IOP-40631-PO	2-7-2020	63.900	63.900	x	
IOP Onderwijs 2020-2021 (tijdvak 2)	IOP2-40631-PO	16-10-2020	146.700	146.700	x	
IOP Onderwijs 2020-2021 (tijdvak 2)	IOP2-40631-VO	16-10-2020	2.700	2.700	x	
Subsidie Extra hulp voor de klas	EHK20131	25-3-2021	1.170.933	1.170.933	x	
Subsidie Extra hulp voor de klas	EHK21125	5-8-2021	1.224.864	1.224.864	x	
Impuls en Innovatie bewegingsonderwijs	IIB210042	14-12-2021	70.000	14.616		x
TOTAAL				3.499.211		

2.7 TOELICHTING STAAT VAN BATEN & LASTEN 2021

Verslagjaar 2021 wordt afgesloten met een batig saldo van € 5,26 miljoen. Begroot was een overschot van € 0,2 miljoen. Het resultaat 2021 is als volgt samengesteld:

Resultaat normale bedrijfsuitoefening	€ 1.426.000
NPO onderbesteding	€ 2.001.000
Buitengewone baten	€ 1.832.000
Totaal resultaat	€ 5.259.000

50

Bedrijfsmatig kan 2021 gekwalificeerd worden als een buitengewoon jaar. Het exploitatieverloop van het afgelopen jaar is nadrukkelijk beïnvloed door de corona pandemie, en door omvangrijke incidentele baten. In met name de tweede helft van 2021 was sprake van een hoog exploitatieoverschot, veroorzaakt door de onverwachte NPO toekenning. Het NPO-resultaat wordt gegeven de toekenningsgrond (lumpsum bekostiging, matching met de uitgaven is daarmee uitgesloten) als bestemmingsreserve tijdelijk toegevoegd aan het eigen vermogen.

Het batig resultaat uit normale bedrijfsuitoefening van afgerond € 1,4 miljoen komt met name voort uit een achterblijvende personele kosten vanwege een onderbezetting van de formatieve ruimte, in combinatie met een beperkte inzet van (ziekte) vervangend personeel. De (gedeeltelijke) scholensluitingen in 2021 en moeilijk vervulbare vacatures voor met name leerkrachten zijn daar debet aan. Ook de uitgaven voor deskundigheidsbevordering blijven achter bij de begroting. Extra materiële bestedingen (kosten huisvesting, overige materiële kosten) compenseren enigermate de achterblijvende personele kosten.

2.7.1 Rijksbijdrage

In 2021 is totaal aan Rijksbijdragen € 101,8 miljoen (vorig jaar € 94,0 miljoen) gerealiseerd. De bekostiging vindt overwegend plaats door het ministerie van OCW op basis van leerlinggebonden basisbekostiging, ondersteuningsbekostiging en extra EMB-ondersteuning. De ondersteuningsbekostiging wordt door het Ministerie van OCW direct verrekend met de regionale samenwerkingsverbanden. Daarnaast zijn opbrengsten gerealiseerd uit hoofde van tussentijdse groei, welke vergoed worden door samenwerkingsverbanden. In beperkte mate heeft aanvullende bekostiging plaatsgevonden op basis van onderwijsarrangementen en incidentele bekostiging.

De Rijksbijdragen zijn als volgt te specificeren:

51

Overzicht Rijksbijdrage	2021	Begroting 2021	2020
Rijksbijdrage OCW			
- Personeel	€ 73.011.220	€ 71.213.370	€ 68.257.640
- CAO akkoord 2019 - 2020	- 0	- 0	- 1.839.514
- Personeels-/arbeidsmarktbeleid (Pamb)	- 2.622.158	- 2.351.530	- 2.326.863
- Materieel	- 8.457.738	- 8.404.039	- 8.230.688
Totaal Rijksbijdrage	€ 84.091.116	€ 81.968.939	€ 80.654.705
Overige subsidies OCW			
- Niet-geormerkte OCW	€ 10.159.054	€ 4.632.111	€ 4.571.490
- Geormerkte OCW	€ 1.085.332	€ 11.821	€ 553.056
- Bijzondere bekostiging PO	- 0	- 0	- 868.797
Totaaloverige subsidies OCW	€ 11.244.386	€ 4.643.932	€ 5.993.343
Inkomensoverdracht van rijksbijdrage			
- Groeibekostiging	€ 3.148.220	€ 2.991.360	€ 3.016.220
- Arrangementen	- 599.630	- 335.427	- 764.783
- Detachering	- 2.760.354	- 2.868.250	- 3.576.890
Totaal inkomensoverdracht van rijksbijdragen	€ 6.508.204	€ 6.195.037	€ 7.357.893
Totaal Rijksbijdragen	€ 101.843.706	€ 92.807.908	€ 94.005.941

Van de Rijksbijdrage 2021 bij De Onderwijsspecialisten (€ 95.335.502) heeft € 781.057 betrekking op vo-onderwijs. Het overige deel, groot € 94.554.445 betreft po-Rijksbijdragen. De vo-bekostiging is geëindigd per eind 2021 en het vo brinnummer is komen te vervallen (nummer OOTQ).

De niet-geormerkte overige subsidies OCW betreffen voornamelijk NPO-gelden, werkdrukmiddelen, Prestatiebox-gelden, garantie-bekostiging, bijzondere bekostiging beloning aan leraren vso, bijzondere bekostiging voor Gesloten Jeugdzorg Instellingen (GJI) inzake Meforta College en bijzondere bekostiging i.v.m. overname van leerlingen van het Hoenderloo College.

2.7.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

De baten zijn als volgt te specificeren:

Overige overheidsbijdragen en subsidies	2021	Begroting 2021	2020
- Provinciale bijdragen en subsidies	€ 45.000	€ 0	€ 0
- Gemeentelijke bijdragen en subsidies	- 1.115.769	- 637.240	- 797.434
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 1.160.769	€ 637.240	€ 797.434

De provinciale bijdragen en subsidies betreffen subsidies voor 'Groen Schoolplein'. De overige gemeentelijke bijdragen betreffen met name gymzaalvergoedingen, vergoedingen voor zwemles, huisvestingsgelden en tegemoetkoming voor de combinatie-functionaris.

52

2.7.3 Overige baten

In 2021 is € 1,9 miljoen gerealiseerd aan overige baten.

De overige opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Overzicht overige baten	2021	Begroting 2021	2020
- Ouderbijdrage	€ 57.906	€ 26.298	€ 46.403
- ESF-opbrengsten	- 425.235	- 0	- 119.287
- Opbrengsten verhuur	- 493.319	- 449.357	- 437.266
- NAH centrum	- 373.019	- 355.197	- 340.118
- Overige dienstverlening	- 550.380	- 288.248	- 617.529
Totaal	€ 1.899.859	€ 1.119.100	€ 1.560.603

De ouderbijdragen betreffen bijdragen voor speciale activiteiten als zomerkampen en feestdagen.

De ESF opbrengsten betreffen een vrijval van reserveringen en voorschotten uit voorgaande jaren en een gerealiseerde ESF bijdrage van Stichting OGH.

Opbrengsten verhuur betreft met name doorbelaste huur, bijkomende kosten en facilitaire diensten van school gebonden gebruikruimten aan derden.

Opbrengsten NAH centrum betreffen de opbrengsten uit contractactiviteiten van Brein Support.

Opbrengsten uit overige dienstverlening betreffen diverse doorbelaste kosten.

Tevens betreft dit een aantal incidentele opbrengsten zoals:

- ontvangsten voor personeel, zoals detacheringen (ca. € 226.000);
- subsidies voor cultuur, muziek en kunst (ca. € 132.000).

2.7.4 Personele lasten

Het totaal aan personele lasten 2021 bedraagt € 84,3 miljoen. Ten opzichte van 2020 zijn de lasten toegenomen met € 3,1 miljoen (3,8%) wat in lijn is met de toename in de personele bezetting (40 fte of 3,7%). De personele lasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie personele lasten	2021	Begroting 2021	2020
Lonen en salarissen			
- Brutolonen en salarissen	€ 59.747.411	€ 56.822.049	€ 58.424.748
- Sociale lasten	- 10.512.983	- 11.798.023	- 10.305.037
- Pensioenpremies	- 9.802.034	- 7.005.346	- 8.679.977
Totaal Lonen en salarissen	€ 80.062.428	€ 75.625.418	€ 77.409.762
Overige personele lasten			
- dotaties personele voorzieningen	- 203.673	- 5.000	- 305.801
- overige personele lasten	- 106.663	- 7.120	- 71.138
- personeel niet in loondienst	- 2.633.239	- 3.201.812	- 2.409.472
- Reiskosten woon-werk	- 478.601	- 513.681	- 479.107
- Dienstreizen	- 114.399	- 142.684	- 135.178
Totaal Overige personele lasten	3.536.575	3.870.297	3.400.696
Personeel en arbeidsmarktbeleid:			
- kosten ARBO	- 437.348	- 501.000	- 432.443
- congressen / seminars/ studiedagen	- 104.248	- 93.650	- 79.875
- deskundigheidsbevordering	- 1.067.407	- 957.598	- 695.465
Totaal Personeel en arbeidsmarktbeleid	€ 1.609.003	€ 1.552.248	€ 1.207.783
Af: uitkeringen	- 882.078	- 144.791	- 771.771
Totaal	€ 84.325.928	€ 80.903.172	€ 81.246.470

De personele lasten zijn € 3,4 miljoen hoger dan begroot voor 2021. Belangrijkste oorzaak hiervan is de verhoogde inzet van personeel (40 fte) als gevolg van tussentijdse groei van het aantal leerlingen en extra inzet van personeel m.b.v. de ontvangen NPO-gelden. De inzet van personeel niet in loondienst is gestegen ten opzichte van 2020, maar nog steeds fors lager dan begroot.

De gemiddelde personele inzet in 2021 bedroeg 1.146 fte (2020: 1.105 fte).

2.7.5 Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De bezoldiging van de bestuurders vindt plaats conform de cao bestuurders po. Op basis van de cao bestuurders po is de inschaling gebaseerd op de grootte van het schoolbestuur en de omvang van het gewogen leerlingenaantal. Voor alle binnen de organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking geldt dat zij in 2021 geen dienstbetrekking als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen hebben gehad.

De WNT bezoldiging van de bestuurders was in 2021 als volgt:

<i>Bedragen in €</i>	H.J.M. Loeffen	A.A. Berendsen
Functiegegevens	Lid CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2021		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	164.985,05	168.103,73
Beloningen betaalbaar op termijn	18.756,72	18.756,72
<i>Subtotaal</i>	<i>183.741,77</i>	<i>186.860,45</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	190.000	190.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	183.741,77	186.860,45
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
Functiegegevens	Lid CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2020		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	161.203,79	162.911,38
Beloningen betaalbaar op termijn	17.828,04	17.812,08
<i>Subtotaal</i>	<i>179.031,83</i>	<i>180.723,46</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	183.000,00	183.000
Totale bezoldiging	179.031,83	180.723,46

De WNT-classificatie 2021 is gebaseerd op 16 complexiteitspunten.
De score is als volgt samengesteld:

omzet klasse	8
aantal leerlingen	3
gewogen onderwijssoorten (so, vso, sbo, vmbo en havo)	5
	16

Op basis van de berekende score vallen De Onderwijsspecialisten in 2021 in WNT klasse F, het WNT maximum bedraagt voor 2021 € 190.000. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden. De bezoldiging van de toezichthouders is als volgt:

<i>Bedragen in €</i>	J.M. Arink	C.H. Achterberg	J. van Oostrum	M. van Loon	J.H.M. Hermsen	Th.M.M. Hoex	A.M. Boone
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Vrz RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2021							
Bezoldiging	5.099,00	5.099,00	7.349,00	5.099,00	5.099,00	5.240,00	5.099,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.000,00	19.000,00	28.500,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	5.099,00	5.099,00	7.349,00	5.099,00	5.099,00	5.240,00	5.099,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020							
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Vrz RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	23/3- 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	23/3- 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1- 31/12
Bezoldiging 2019							
Totale bezoldiging	4.659,74	4.659,74	6.909,74	4.659,74	4.659,74	4.659,74	4.659,74
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.100,00	18.300,00	27.450,00	14.100,00	18.300,00	18.300,00	18.300,00

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht in 2021 is niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De heer Hoex heeft in 2021 een reiskostenvergoeding ontvangen.

2.7.6 Afschrijvingen

In 2021 bedroegen de afschrijvingslasten bijna € 2,0 miljoen. De afschrijvingslasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie afschrijvingen	2021	Begroting 2021	2020
Software	€ 71.822	€ 71.204	€ 71.822
Inventaris beheer	- 493.546	- 374.150	- 322.346
Hardware	- 954.182	- 942.984	- 925.165
Bedrijfsauto's	- 21.016	- 11.291	- 10.499
Machines & installaties	- 84.629	- 4.580	- 4.662
Meubilair	- 277.758	- 346.500	- 349.819
Onderwijsleerpakketten	- 168.095	175.794	- 164.735
Subtotaal afschrijvingen	2.071.048	1.926.503	1.849.048
Afschrijving investeringssubsidies	- -116.668	- -8.696	- -49.576
Boekverlies	- 14.393	- 0	- 237.201
Totaal	€ 1.968.773	€ 1.917.807	€ 2.036.673

De gerealiseerde afschrijvingen 2021 zijn hoger dan de begroting, dit als gevolg van alsnog gerealiseerde investeringen die eerder door Covid-19 waren uitgesteld. Ten gunste van de afschrijvingskosten komt een vrijval uit toegekende investeringssubsidies. In 2021 zijn veel investeringssubsidies toegekend, waardoor de vrijval ruim verdubbeld is ten opzichte van vorig jaar. Ten laste van de afschrijvingen komt het boekverlies door buitengebruikstelling van activa bij scholen waar nieuwbouw gerealiseerd is.

2.7.7 Huisvestingslasten

In 2021 bedroegen de huisvestingslasten € 5,9 miljoen. De kosten voor onderhoud gebouwen zijn € 670.0000 hoger dan begroot voor 2021, dit komt voornamelijk doordat er meer storingen zijn geweest.

De huisvestingslasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie huisvestingslasten	2021	Begroting 2021	2020
Energie en heffingen	€ 1.072.394	€ 1.049.542	€ 1.075.055
Huur gebouwen en overige kosten	- 871.028	- 843.100	- 765.814
Onderhoud gebouwen	- 2.880.194	- 2.210.871	- 2.848.706
Schoonmaakkosten	- 1.162.245	- 1.087.100	- 1.137.169
Totaal	€ 5.985.861	€ 5.190.613	€ 5.826.744

2.7.8 Overige lasten

De overige instellingslasten 2021 bedragen € 7,4 miljoen, inclusief de kosten van leermiddelen van € 2,1 miljoen. De overige lasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie overige lasten	2021	Begroting 2021	2020
Administratie en beheerslasten			
Accountantskosten	€ 110.443	€ 84.600	€ 167.601
Kantoorartikelen	- 129.946	- 137.000	- 129.554
Drukwerk (briefpapier.etc)	- 142.116	- 116.100	- 218.427
Salarisadministratie	- 309.328	- 320.700	- 310.747
Advies- en onderzoekskosten	- 438.495	- 240.000	- 476.023
Administratieve beheerskosten	- 48.244	- 40.500	- 19.970
	-	-	-
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Lesmaterialen	- 2.155.914	- 2.056.374	- 1.785.663
Onderhoud en aanschaf inventarissen	- 469.266	- 394.100	- 432.342
Onderhoud software en computerbenodigdheden	- 925.299	- 884.800	- 974.338
	-	-	-
Overige			
Abonnementen	- 41.435	- 53.700	- 36.659
Cadeau- en representatie	- 463.345	- 283.400	- 401.931
Communicatiekosten	- 100.866	- 11.000	- 9.887
ESF-kosten	- 55.098	- 27.200	- 21.318
Huishoudelijke uitgaven	- 198.850	- 199.900	- 206.716
Verhuis en opslagkosten	- 69.385	- 32.000	- 117.897
Beschermende kleding	- 43.853	- 56.000	- 173.968
Kosten projecten	- 416.807	- 9.600	- 141.066
Kantinekosten	- 225.068	- 225.000	- 205.604
Afvalverwerking	- 150.150	- 149.500	- 153.321
Bedrijfsauto's	- 67.823	- 56.000	- 48.109
Overige instellingskosten	- 243.148	- 266.200	- 253.883
Contributies	- 122.525	- 110.100	- 98.825
Porti	- 49.212	- 64.000	- 69.155
Reproductiekosten	- 219.144	- 307.000	- 316.151
Telefoon	- 202.188	- 189.000	- 193.016
Totaal	€ 7.397.948	€ 6.313.774	€ 6.962.171

De grootste verschillen in de overige instellingslasten t.o.v. begroting betreffen:

- hogere advieskosten door aanbestedingstrajecten en tevredenheidsonderzoek;
- verschuiving communicatiekosten/drukwerk door een andere registratie van de schoolgidsen;
- hogere cadeau- en representatiekosten: meer attenties verstrekt i.v.m. COVID-19;
- lagere reproductiekosten door het ingaan van een nieuw contract;
- kosten projecten: consultancy in het kader van de implementatie van het nieuwe softwarepakket AFAS en bestedingen voor kunst, cultuur en muziek.

58

De accountantskosten, bestaande uit gefactureerde bedragen voor in het boekjaar verrichte werkzaamheden, zijn als volgt te specificeren:

Specificatie accountantskosten	2021	Begroting 2021	2020
Jaarrekeningcontrole 2021	€ 100.249	€ 84.600	€ 167.601
Andere controleopdrachten	- 10.194	- 0	- 0
Totaal	€ 110.443	€ 84.600	€ 167.601

2.7.9 Financiële baten en lasten

In 2021 bedroegen de financiële baten en lasten € 33.243 positief. De financiële baten en lasten zijn als volgt te specificeren:

Specificatie financiële baten en lasten	2021	Begroting 2021	2020
Ontvangen interest	€ 0	€ 0	€ 0
Ontvangen dividend	- 15.413	- 0	- 0
Koersresultaat beleggingen	- 61.641	- 0	- 0
Betaalde interest en bankkosten	- 43.811	- 0	- 80.012
Totaal	€ 33.243	€ 0	€ -80.012

De betaalde interest en bankkosten betreffen rentelasten over bancaire tegoeden en transactiekosten met betrekking tot mutaties in de beleggingsportefeuille.

2.8 RESULTAAT

Het resultaat van € 5.259.067 is als volgt verwerkt in het eigen vermogen:

<i>Algemene Reserve</i>	€ 1.331.565
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>	- 3.858.849
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>	- 68.653
Totaal mutatie eigen vermogen	€ 5.259.067

2.9 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Activa en passiva zijn opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in deze toelichting anders wordt vermeld.

Er is geen sprake van een ernstige onzekerheid met betrekking tot de continuïteit van de stichting.

De Bolster

In juni 2021 is er een intentieverklaring ondertekend door De Onderwijsspecialisten en de Stichting Speciaal Onderwijs De Bolster, onderdeel van Stichting Pluryn Groep. De intentie was over te gaan tot een bestuursoverdracht van De Bolster aan De Onderwijsspecialisten per 1 januari 2022. De feitelijke bestuursoverdracht heeft op 1 april 2022 plaatsgevonden.

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 STATUTAIRE REGELING OMTRENT

bestemming van het resultaat

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het resultaat.

3.2 CONTROLEVERKLARING

Zie pagina 62

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting De Onderwijsspecialisten

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting De Onderwijsspecialisten te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Onderwijsspecialisten op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2021.
2. De staat van baten en lasten over 2021.
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Onderwijsspecialisten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- de overige gegevens
- de bijlagen 4.1 en 4.2

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

64

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 27 juni 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I. Wetters MSc RA

4 BIJLAGEN

4.1 ALGEMENE INSTELLINGSGEGEVENS

Statutaire naam: Stichting De Onderwijsspecialisten.

De verkorte naam: De Onderwijsspecialisten.

De stichting is opgericht bij notariële akte de dato 3 november 1994. De statuten zijn gewijzigd bij notariële akte van 4 juli 2006, 28 november 2008, 27 december 2011 en 19 december 2019.

De stichting stelt zich uitsluitend ten doel:

- a het geven van onderwijs in de zin van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de Expertisecentra en het daartoe in stand houden en oprichten van scholen voor (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs;
- b het ontplooiën van activiteiten die dienstbaar zijn aan het geven van (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs;
- c het in stand houden van onderwijsvoorzieningen die een directe samenhang hebben met de scholen die de stichting in stand houdt;
- d het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden gericht op het geven van (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs dan wel de activiteiten die dienstbaar zijn aan het geven van (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs.

Missie: Wij zetten ons onvoorwaardelijk in voor de ontwikkeling van elke leerling. Met als doel: voor elke leerling een volwaardige plek in de samenleving.

Visie: Wij stimuleren de groei van onze leerlingen, zowel cognitief, lichamelijk als sociaal-emotioneel. Wij vergroten hun mogelijkheden, gericht op doorstuderen of een toekomstige werkplek. Maar ook gericht op wonen, werken en leven. Wij onderscheiden ons door onze geïntegreerde kennis van onderwijs, gedrag en zorg. Onze begeleiding stemmen wij af met ouders en partners in het regulier onderwijs, (jeugd)zorg of revalidatie.

4.2 DE ORGANISATIESTRUCTUUR

Binnen De Onderwijsspecialisten wordt gewerkt met een college van bestuur en een raad van toezicht. Het college van bestuur geeft leiding aan het centrale management. Het centrale management bestaat uit twee directeuren, de directeur Bedrijfsvoering en directeur Onderwijs.

68

Organisatiestructuur	Locatie	Naam	Functie
De Onderwijsspecialisten			
College van bestuur	Arnhem	Mw. A.A. Berendsen	Voorzitter
College van bestuur	Arnhem	Dhr. H.J.M. Loeffen	Lid
Onderwijs	Arnhem	Mw. C.B.M. van Helvoirt	Directeur
Bedrijfsvoering	Arnhem	Dhr. T.C. Vos	Directeur
Scholen regio Zuidwest Veluwe			
De Toekomst, VSO	Ede	Mw. P. van Osch	Directeur
De Wegwijzer, SO	Ede	Mw. J. van de Hoef	Directeur
De Blink SO, VSO	Veenendaal	Mw. M. van Berlo	Directeur
De Fonkel, SO	Ede	Mw. S. Anttila - Vos	Directeur
Vester College, VSO	Ede	Mw. G. de Groot	Directeur
Scholen regio Arnhem			
Lichtenbeek, SO	Arnhem	Dhr. M. de Leeuw	Directeur
		Mw. T. Buitenhuis	Directeur
S.G. Mariëndael, VMBO, VSO	Arnhem	Dhr. E. Elenga	Directeur
Het Prisma, VSO	Arnhem	Mw. N. Lahaye	Directeur
De Ommezwaai, SO	Arnhem	Mw. L. Smallegange	Directeur
Briant College, VSO	Arnhem	Dhr. H. Hentenaar	Directeur
SO De Brouwerij	Arnhem	Dhr. S. van der Zande	Directeur
Scholen regio Oost Gelderland / Achterhoek			
De Rabot, SO	Didam	Mw. L. Lindeman	Directeur
De Ziep, VSO	Didam	Mw. M. Kleinpenning	Directeur
S.G. Mariëndael, SO	Doetinchem	Mw. M. Beumer	Directeur
SBO SAM	Doetinchem	Dhr. H. van Katwijk	Directeur
Hamalandschool, SO	Lichtenvoorde	Dhr. J. van de Weerd	Directeur
Anne Flokstraschool, SO, VSO	Zutphen	Dhr. R. Wartena	Directeur
Het Bariet, VSO	Lichtenvoorde	Dhr. J. van de Weerd	Directeur
Scholen regio Stedendriehoek			
Het Kroonpad, SO, VSO	Apeldoorn	Mw. E. Oostenrijk	Directeur
Van Voorthuysenschool, VSO	Apeldoorn	Mw. H. Zijlstra	Directeur
Het Hofpark SO	Apeldoorn	Mw. L. Wortelboer	Directeur
Gentiaan College, VSO	Apeldoorn	Mw. H. Zijlstra	Directeur
De Linde, SO	Deventer	Dhr. H. de Haan	Directeur
De Linde, VSO	Deventer	Dhr. J. Vernooij	Directeur
Scholen regio Oosterbeek			
Vierbeek College, VSO De Vaart, SO, locatie Utrechtseweg	Oosterbeek	Dhr. W. van Schaik	Directeur
Vierbeek College, VSO bovenbouw, locatie Wijnand van Arnhemweg	Oosterbeek	Dhr. W. van Schaik	Directeur
VSO De Brouwerij	Oosterbeek	Mevr. G. van Moorsel	Directeur
Scholen regio Zetten			
Meforta College, VSO	Zetten	Dhr. K.J. Schreuders	Directeur
		Mevr. S. Passau	Directeur

ONDERWIJSKUNDIGE EXCELLENTIE

De missie van De Onderwijsspecialisten is om samen elke leerling te laten groeien. Door kennis en ervaringen te bundelen en daar samen op te reflecteren maken we onze missie nog beter waar.

> [Bekijk hier de video over onze integrale aanpak](#)

TRANSITIE

Met transitie bedoelen we de uitstroom van onze leerlingen in voortgezet speciaal onderwijs naar dagbesteding, arbeid of vervolgonderwijs. Samen met onze partners zorgen we voor een passende plek.

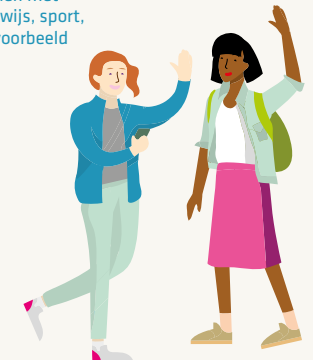
> [Bekijk de ervaringsverhalen van onze leerlingen](#)

GEWAARDEERD PARTNERSCHAP

Zonder onze partners en omgeving gaat het niet. Ook in 2021 werkten we samen met vele partners in overheid, zorg, onderwijs, sport, kunst en cultuur. Zo maakten we bijvoorbeeld met Introdans een voorstelling met onze leerlingen.

> [Lees het verslag over Special Forces](#)

OP EXPEDITIE

In 2021 bereidden we ons voor op een nieuwe beleidsperiode. Samen met collega's en onze partners gingen we op expeditie. Het resultaat is een gezamenlijk en gedragen strategische koers voor de periode 2022 tot en met 2025.

> [Lees meer over het koersplan Samen met jou](#)

PROFESSIONAL AAN ZET

Onze professionals staan het dichtst bij onze leerlingen. Zij krijgen de ruimte en regie om te doen wat nodig is. Zo ontstaat de oplossing die aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Dit noemen we Anders Vasthouden.

> [Zie hier ons jaarverslag van de gmr](#)

CORONAVIRUS

Het grootste deel van 2021 stond deels in het teken van Corona. De persconferenties volgden elkaar op en zo ook de overheidsmaatregelen. Ook wij namen hierin onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. We konden en wilden niet anders. Door de inzet van ICT toonden we onze veerkracht. Hulde voor alle leerlingen, medewerkers én hun omgeving voor hun veerkracht.

EXPLOITATIE

RESULTAAT

Gerealiseerd

€ 5,3 MLN

Waarvan 1,8 miljoen buitengewone baten en 2,0 miljoen NPO onderbesteding

Begroot

€ 0,2 MLN

BATEN & LASTEN

Totale baten

€ 104,9 MLN

Totale lasten

€ 99,6 MLN

BALANS

INVESTERINGEN

Meubilair & inrichting 0,3 mln

Inventarissen & overige 1,0 mln

ICT 0,9 mln

Leermiddelen 0,2 mln

Activa in uitvoering 0,8 mln

Totaal

3,3 MLN

BALANSPOSITIE PER 31-12-2021

Vaste activa € 9.883.000

Vlottende activa € 8.400.000

Liquide middelen € 36.775.000

Totaal activa

€ 55.058.000

Eigen vermogen € 28.106.000

Voorzieningen € 10.425.000

Langlopende schulden € 1.308.000

Kortlopende schulden € 15.219.000

Totaal passiva

€ 55.058.000

OVERIG

AANTAL LOCATIES

38

LOCATIES

OPPERVLAKTE

81.500M²

SALARISSEN

€ 79,2

MLN

RENTABILITEIT 1-JARIG

POSITIEF

5,0%

LIQUIDITEITSRATIO

3,0

ONDERGRENNS 0,75

SOLVABILITEIT

46%

ONDERGRENNS 30%

WEERSTANDS-VERMOGEN

24%

BENCHMARK PO 24%

OORDEEL VAN DE INSPECTIE

GOED

op basis van
bestuursbezoek Inspectie van
het Onderwijs, maart 2022

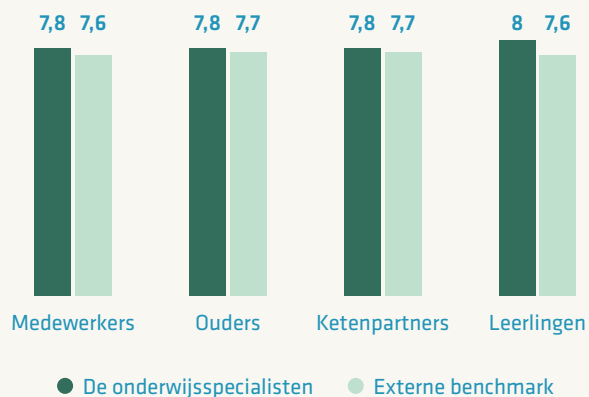
LEERKLIMAAT

Waardering schooljaar
2020-2021 van leerlingen
varieert tussen

7,3 EN 8,0

WELK RAPPORTCIJFER GEEF JE DE ONDERWIJSSPECIALISTEN?

AANTAL LEERLINGEN

	1-10-2020	1-10-2021
Anne Flokstraschool SO	45	40
Anne Flokstraschool VSO	60	74
Briant College VSO	168	164
Brouwerij Oosterbeek VSO	132	131
Brouwerij SO	72	94
De Fonkel SO	157	156
De Linde SO IKC	80	79
De Linde VSO	89	90
De Ommeswaai SO	136	130
De Rabot SO	125	131
De Toekomst VSO	119	123
De Vaart SO	79	88
De Wegwijzer SO	112	120
De Ziepe VSO	120	116
Gentiaan College VSO	314	307
Hamalandschool SO	26	22
Het Bariet VSO	107	116
Het Hofpark	100	107
Het Kroonpad	115	121
Het Prisma VSO	221	225
Lichtenbeek SO	368	374
Mariëndael SO Doetinchem	79	80
Mariëndael VSO Arnhem	323	326
Mariëndael VO Arnhem	17	0
Meforta College VSO	120	115
Vester College	128	147
Vierbeek College VSO	242	250
De Blink VSO	71	71
De Blink SO	86	93
SBO SAM	196	190
Totaal	4007	4080

BESTENDIGING

SO
81%

VSO
68%

Totaal
73%

UITSTROOMPERCENTAGES

Uitstroombestemming SO

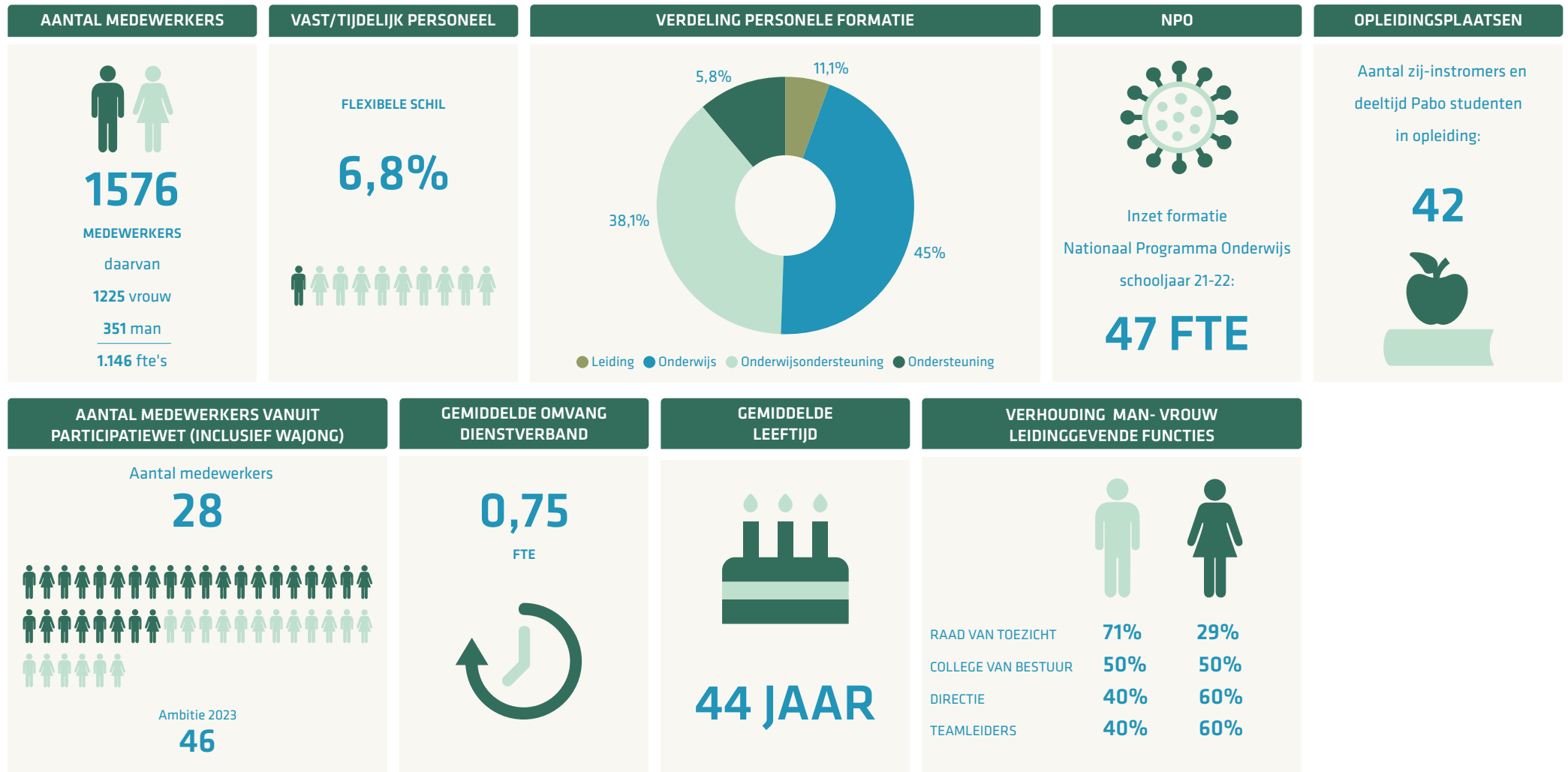
SO	15%
VSO	70%
Regulier PO	4%
Regulier VO	9%
Overig	2%

Uitstroombestemming VSO

VSO	19%
Regulier VO	4%
Regulier vervolgonderwijs (MBO/HBO)	34%
Arbeid	15%
Dagbesteding	14%
Overig	14%

SLAGINGSPERCENTAGES

Mariëndael VSO	VMBO BB KB	100%
	VMBO-TL	100%
	Havo	100%
Briant College	VMBO BB	100%
	VMBO BK	100%
	VMBO TL	100%
VSO de Brouwerij	VMBO-TL	100%
	Havo	100%
Vester College	VMBO-BB	100%
	VMBO-KB	100%
	VMBO-TL	100%
Gentiaan College	VMBO-BB	100%
	VMBO-KB	100%
	VMBO-TL	93,3%
	Link	100%
	Travo	100%
	MBO 1	100%

COLOFON

De Onderwijsspecialisten

Vossenstraat 6
6811 JL Arnhem
Postbus 821
6800 AV Arnhem
T 026 - 353 74 80
www.deonderwijsspecialisten.nl
info@deonderwijsspecialisten.nl

Colofon

Tekst | De Onderwijsspecialisten
Fotografie | Rob Gieling en Goedele Monnens
Ontwerp en realisatie | Loep ontwerp
Eindredactie | De Onderwijsspecialisten
Datum | juli 2022

De tekst en cijfers zijn met zorgvuldigheid samengesteld.
Aan de inhoud van dit jaarverslag kunnen geen rechten
worden ontleend.

Heb je vragen of opmerkingen over dit jaarverslag,
neem dan contact met ons op.